

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

Сумська філія

Кафедра соціально-економічних дисциплін

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

з навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення професійної діяльності»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

081 Право (право)

за темою – «Комп'ютерні бази даних, які ведуться в системі Міністерства
юстиції та МВС»

Суми 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 08.07.2024 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-економічних дисциплін

Протокол від 25.06.2024 № 23

Розробник:

Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
кандидат економічних наук, доцент Виганяйло С.М.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри протидії кіберзлочинності, факультету № 4 (кіберполіції)
Харківського національного університету внутрішніх справ, канд.пед.наук,
доцент Тетяна Петрівна Колісник
2. Доцент кафедри кібернетики та інформатики СНАУ, канд.екон.наук, доцент
Олександр Борисович В'юнєнко

План лекції

1. Роль інформаційних технологій у розвитку суспільства. Поняття інформаційних технологій.
2. Інтегровані інформаційні технології загального призначення.
3. Інформаційні системи та технології у правовій діяльності.
4. Державні реєстри Міністерства юстиції України.
5. Комп'ютерні бази даних, які ведуться в органах Міністерства внутрішніх справ.

Рекомендована література:

Основна

1. Дрінь Б.М. Конспект лекцій з дисципліни “Сучасні інформаційні технології” для студентів спеціальності “Політологія”. Івано-Франківськ, ДВЗН “Прикарпатський національний університет”. 2016. 211 с.
URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3118.pdf>
2. Клімушин П. С., Орлов О. В., Серенок А. О. Інформаційні системи та інформаційні технології в економіці. Навч. посіб. Харків. Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2011. 448 с.
URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4730>
3. Кормич Б.А., Федотов О.П., Аверочкіна Т.В. Правове регулювання інформаційної діяльності: навчально-методичний. Одеська юридична академія. 2018. 150 с. URL:
https://pidruchniki.com/15931106/politologiya/pravove_regulyuvannya_informatsiynoyi_sferi_ukrayini
4. Косиченко О.О., Махницький О.В. Захист службової інформації під час використання електронної Web-пошти на основі асиметричного шифрування з відкритим ключем за допомогою програми Mailvelope. Методичні рекомендації. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2018. 36 с. URL:
http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/233?subject_page=1
5. Краснобрижий І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Інформаційне забезпечення професійної діяльності: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2018. 218 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/2046>

Допоміжна

1. Вишня В. Б., Мирошніченко В.О., Комісаров О.Г., Прокопов С.О. “Інформаційне забезпечення діяльності Національної поліції України”. Зб. законів: Методичні рекомендації щодо використання інформаційних ресурсів Інтегрованої інформаційно-пошукової системи ОВС України. Службовий лист МВС від 22.04.2013 № 6759/Дв. URL:
<http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/140>
2. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2010. 222 с. http://eprints.kname.edu.ua/20889/1/Gritsunov_2.pdf
3. Метадані. United Nations. Public Administrations Network. UNPAN. – URL:
<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un-dpadm/unpan041371.pdf>.
- 4.

1. Роль інформаційних технологій у розвитку суспільства. Поняття інформаційних технологій.

Інформаційне суспільство – така фаза у розвитку цивілізації, коли головними продуктами виробництва стають не речі й енергія, а інформація і знання.

Провідними трьома рисами інформаційного суспільства вважаються:

створення глобального інформаційного простору, здатного забезпечити нову якість життя;

збільшення питомої ваги інформаційно-комунікативних технологій, продуктів і послуг у валовому внутрішньому продукті (ВВП) країни;

поява якісно нових комунікацій та ефективної інформаційної взаємодії людей на засадах зростаючого доступу до національних і світових інформаційних ресурсів, подолання інформаційної нерівності (бідності), прогресуюче задоволення людських потреб в інформаційних продуктах і послугах.

В Україні процес інформатизації характеризується такими об'єктивними показниками:

- обмін інформацією набув миттєвого та глобального характеру, відстані й державні кордони вже не є суттєвою перешкодою для руху інформаційних потоків;
- значно зросли й продовжують зростати можливості збору, обробки, зберігання, передачі інформації, доступу до неї;
- суттєво зросло та продовжує зростати значення доступу до інформації для розвитку різних сфер людської діяльності;
- виникає й дедалі більше загострюється проблема інформаційної нерівності й бідності – як на внутрішньому та регіональному, так і на міжнародному рівнях;
- відбувається перехід до нових форм зайнятості населення, зокрема формуються нові трудові ресурси за рахунок збільшення кількості зайнятих в інформаційно/інтелектуально орієнтованих типах робіт;
- зросла кількість персональних і корпоративних контактів на локальному та глобальному рівнях, Україна активно включається у процеси формування нових трансдержавних і транснаціональних спільнот та ідентичностей.

Інформаційна технологія – це сукупність наукових методів та процедур обробки даних, що забезпечують збір, зберігання, обробку, аналіз і розповсюдження інформації за допомогою комп'ютерних технічних та

програмних засобів.

Мета інформаційних технологій - зниження трудомісткості процесів накопичення та використання великих обсягів різноманітної інформації, підвищення надійності і оперативності цієї діяльності.

Технічна платформа – це тип устаткування, на якому можна встановити інформаційну технологію. Головним компонентом технічної платформи є тип комп'ютера, що визначається типом процесора: Macintosh, Intel, т.д. Крім того, інформаційні технології використовують додаткове устаткування: модеми, адаптери, канали зв'язку і т.д. Такі пристрої також бувають різних типів: канали кабельні, оптиковолоконні, супутникові, радіоканали. Відповідно використовуються різні модеми, комутатори, тощо.

Програмна платформа – це операційна система, що працює на тому або іншому процесорі. (Windows, Macintosh, Linux, тощо) Для обслуговування додаткового устаткування розроблені спеціальні програмні засоби (наприклад, драйвери). Багато з драйверів включається в операційні системи, і ця тенденція розвивається.

Діалогова технологія означає обмін повідомленнями між користувачем і комп'ютером в режимі реального часу (інтерактивному режимі, on-line) або у режимі розділення часу (почергове виконання кількох задач).

Мережеві інформаційні технології - це обмін даними через локальні або глобальні мережі. До них відносяться електронна пошта, розподілена обробка даних, спільні інформаційні сховища, електронний документообіг, інтернет, відеоконференції, тощо.

Інтегрована інформаційна технологія є сукупністю окремих технологій з розвинутою інформаційною взаємодією між ними. Наприклад, електронний офіс.

Телекомунікація - засіб спілкування за допомогою мережених Інформаційних технологій. Це Всесвітня Павутина - Інтернет та локальні корпоративні мережі.

Електронні офіси - системи електронного документообігу, автоматизації ділових процесів, системи групової роботи з даними.

Інформаційний продукт (продукція) - документована інформація, яку підготовлено і призначено для задоволення потреб користувачів

Основними завданнями сучасних ІТ є:

- досягнення універсальності методів комунікацій;
- підтримка систем мультимедіа;
- максимальне спрощення засобів спілкування в системі "людина - ПК"

Технологія в перекладі з грецької techne) - мистецтво, майстерність, вміння, що є процесами. Під процесом будемо розуміти сукупність дій, які

спрямовані на досягнення певної мети.

Процес визначається вибраною людиною стратегією і реалізовується за допомогою сукупності різноманітних засобів та методів. Наприклад, під технологією матеріального виробництва розуміють процес, який визначається як комплекс засобів і методів обробки, виготовлення, зміни стану, властивостей, форми сировини чи матеріалу.

Відповідно, застосовуючи різні технології до одного і того ж матеріалу, можна одержати різні продукти, оскільки технологія змінює первісний стан матеріалу з метою одержання нового матеріального продукту. Оскільки інформація представляє собою один із найцінніших ресурсів суспільства, вона є не менш важливою, ніж традиційні матеріальні види ресурсів - нафта, газ, корисні копалини, тощо. Процес переробки інформації за аналогією з процесами переробки матеріальних ресурсів можна сприймати як технологію. Тоді справедливим буде таке означення:

Інформаційна технологія - це процес або сукупність процесів обробки інформації. ІТ можна представити у вигляді схеми

Інформаційна технологія - це сукупність процесів, що використовує засоби та методи накопичення, обробки і передачі первинної інформації для отримання інформації нової якості про стан об'єкту, процесу або явища.

Ця інформація нової якості називається **інформаційним продуктом**.

Під **загрозами** будемо розуміти сукупність факторів, які створюють небезпеку для цінної інформації, а саме: можливість несанкціонованого доступу і/або розповсюдження.

Схематично процес перетворення інформації в інформаційний, а пізніше і в програмний продукт, можна представити наступним чином.

2. Комп'ютерні бази даних, які ведуться в системі Міністерства юстиції та МВС.

• ЄДИНІ ТА ДЕРЖАВНІ РЕЄСТРИ

- Держателями Єдиних та Державних реєстрів є:
  - Міністерство юстиції України
  - Державна виконавча служба України
  - Державна служба з питань захисту персональних даних України

Єдині та Державні реєстри інформаційної мережі Міністерства юстиції України створені та функціонують відповідно до законодавства України, що складають закони України, акти Кабінету Міністрів України, відомчі нормативно-правові акти, а також інші документи правового характеру.

• Держатель - Міністерство юстиції України

- Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів
- Реєстр спеціальних бланків документів інформаційної системи Міністерства юстиції України
- Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів
- Єдиний реєстр нотаріусів України
- Спадковий реєстр
- Єдиний реєстр довіреностей
- Державний реєстр обтяжень рухомого майна
- Єдиний реєстр громадських формувань
- Реєстр атестованих судових експертів
- Реєстр методик проведення судових експертиз
- Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство
- Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань
- Реєстр громадських об'єднань
- Державний реєстр друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності
- Єдиний реєстр громадських формувань
- Державний реєстр актів цивільного стану громадян
- Державний реєстр речових прав на нерухоме майно

• Держатель - Державна виконавча служба України

- Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень

• Держатель - Державна служба України з питань захисту персональних даних

- Державний реєстр баз персональних даних

Адміністратором Єдиних та Державних реєстрів інформаційної мережі Міністерства юстиції України є Державне підприємство «Національні інформаційні системи»

Державне підприємство «Національні інформаційні системи» (надалі – ДП «НАІС») засноване Міністерством юстиції України в травні 2015 року.

Організаційна структура ДП «НАІС»: головне підприємство та 24 регіональні філії в обласних центрах України.

Підприємство працює виключно на госпрозрахунковій основі.

Основною метою діяльності Підприємства є технічне, технологічне забезпечення створення та супроводження програмного забезпечення ведення автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, що створюються відповідно до наказів Мін'юсту, а також інших електронних баз даних, що створюються відповідно до законодавства України, надання доступу фізичним та юридичним особам до автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, забезпечення збереження та захисту даних, що містяться в автоматизованих системах Єдиних та Державних реєстрів.

Уся інформація про правові підстави функціонування Єдиних та Державних реєстрів інформаційної мережі Міністерства юстиції України, умови надання доступу та користування інформацією з них **є відкритою та розміщена на офіційних веб-сайтах** Міністерства юстиції України та ДП «НАІС» (nais.gov.ua).

ВИТЯГ

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань

Реєстр - це створена за допомогою автоматизованої системи електронна база даних, відповідно до якої здійснюється збирання, зберігання, захист, облік, пошук, узагальнення даних, зазначених у пункті 2.1 цього Положення, які використовуються для формування звітності, а також надання інформації про відомості, внесені до Реєстру.

Реєстр утворено та ведеться відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України з метою забезпечення:

- єдиного обліку кримінальних правопорушень та прийнятих під час досудового розслідування рішень, осіб, які їх учинили, та результатів судового провадження;
- оперативного контролю за додержанням законів під час проведення досудового розслідування;
- аналізу стану та структури кримінальних правопорушень, вчинених у державі.

Держатель Реєстру – Генеральна прокуратура України (далі - Держатель).
Реєстраторами Реєстру (далі – Реєстратор) є:

- прокурори;

слідчі – органів прокуратури, внутрішніх справ, безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та органів державного бюро розслідувань *(з моменту створення)*.

Користувачами Реєстру (далі - Користувач) є:

– керівники прокуратур та органів досудового розслідування, прокурори, слідчі та інші уповноважені особи органів внутрішніх справ, безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та Державного бюро розслідувань, які виконують функції з інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів та ведення спеціальних обліків (оперативних, оперативно-облікових, дактилоскопічних тощо) відповідно до чинного законодавства.

Відомості про реєстраторів та користувачів заносяться до довідника організаційної структури Реєстру по кожному органу досудового розслідування та прокуратурах.

До Реєстру вносяться відомості про:

Внесення відомостей здійснюється шляхом занесення реєстратором інформації до Реєстру та вибору даних у довідниках для заповнення документів первинного обліку про:

- кримінальне правопорушення (додаток 1);
- наслідки досудового розслідування кримінального правопорушення (додаток 2);
- заподіяні збитки, результати їх відшкодування та вилучення предметів злочинної діяльності (додаток 3);
- особу, яка вчинила кримінальне правопорушення та яка підозрюється у їх вчиненні (додаток 4);
- рух кримінального провадження (додаток 5).

Після внесення відомостей до Реєстру реєстратором проводиться накладення електронного цифрового підпису. Використання електронного підпису здійснюється відповідно до Закону України «Про електронний цифровий підпис».

Строки внесення відомостей до Реєстру

3.1. Унесення відомостей до Реєстру здійснюється з дотриманням таких строків (про):

- заяву, повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення – невідкладно;
- дату складання повідомлення про підозру, дату і час вручення повідомлення про підозру, зміну раніше повідомленої підозри – невідкладно;
- передачу матеріалів та відомостей (ч.5 ст. 36, ч. 7 ст. 214, ст. 216, ч. 4 ст. 218 КПК України), зупинення та відновлення досудового розслідування (ч.4 ст. 280, ч. 2 ст. 281, ч. 3 ст. 282 КПК), об'єднання, виділення матеріалів досудового розслідування (ст. 217 КПК), закінчення досудового розслідування (ч. 3 ст. 283 КПК) – протягом 24 годин з моменту прийняття процесуальних рішень;
- продовження строків розслідування (ст.ст. 219, 294, 296 КПК) – протягом 24 годин з моменту задоволення прокурором клопотання з цих питань;
- оголошення розшуку (ст. 281 КПК) – протягом 24 годин з моменту винесення прокурором або слідчим відповідної постанови;
- інші відомості, передбачені первинними обліковими документами, – упродовж 24 годин з моменту прийняття процесуального рішення.

Витяг з Реєстру – це документ про внесення певних відомостей про кримінальне правопорушення до Реєстру або про відсутність таких у Реєстрі, отриманих за параметрами пошуку.

- Реєстратори самостійно формують (отримують) витяг з Реєстру у межах унесеної у кримінальному провадженні інформації та посвідчують його своїм підписом.
- Держатель отримує витяг з Реєстру у межах всієї внесеної до Реєстру інформації відповідно до вимог чинного законодавства.

- Формування Реєстру розпочинається із внесення до нього слідчим, прокурором відповідних відомостей про кримінальне правопорушення, зазначених в заяві чи повідомленні про його вчинення або виявлених ними самостійно з будь-якого джерела. Усні заяви заносяться слідчим або прокурором до протоколу, який підписується заявником.
- Редагування (зміна) зафіксованих у Реєстрі відомостей проводиться шляхом внесення реєстратором оновлених даних до відповідного пункту картки.

Розділ III. Доступ до відомостей, які внесені до Реєстру

- Право доступу до відомостей, які внесені до Реєстру, мають:
- Держатель – у повному обсязі з урахуванням повноважень, якими наділені прокурори та керівники підрозділів Генеральної прокуратури України;
- прокурори та керівники прокуратур Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, спеціалізованих (на правах обласних), міських, міських з районним поділом, районних, міжрайонних та прирівняних до них прокуратур – у межах кримінальних правопорушень, щодо яких слідчими прокуратури та слідчими піднаглядних їм органів провадиться досудове розслідування;
- слідчі та керівники органів досудового розслідування – органів прокуратури, внутрішніх справ, безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та органів державного бюро розслідувань (з моменту створення) – у межах кримінальних правопорушень, щодо яких цими органами провадиться досудове розслідування та здійснюється контроль за додержанням вимог кримінального процесуального законодавства;
- користувачі – у межах наданих адміністратором прав доступу для отримання інформації про розпочаті досудові розслідування та прийняті під час досудового розслідування рішення, забезпечення ведення спеціальних обліків, проведення аналізу результатів діяльності правоохоронних органів.

Розділ IV. Захист відомостей, внесених до Реєстру

- Адміністратор здійснює комплекс програмних, технологічних та організаційних заходів щодо захисту відомостей, що містяться у Реєстрі, від несанкціонованого доступу.
- Адміністратор за кожним фактом втрати або пошкодження Реєстратором носія з електронним цифровим підписом невідкладно вживає заходів до його блокування та повідомляє про це Держателя Реєстру.
- Адміністратор негайно інформує відповідного керівника прокуратури та органу досудового розслідування про намагання реєстратора отримати інформацію за межами наданого йому доступу.

Розділ V. Звітність

- На підставі відомостей про кримінальні правопорушення та результати досудового розслідування адміністраторами Реєстру формується єдина звітність про кримінальні правопорушення, осіб, які їх учинили, та рух кримінальних проваджень.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення колегії МВС

_____ 2018 року № ____

**КОНЦЕПЦІЯ (нова редакція)
програми інформатизації системи Міністерства внутрішніх справ
України, на 2018–2020 роки**

I. Стан інформатизації та проблеми, які потребують розв'язання

Відповідно до Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року, яка затверджена 15 листопада 2017 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1023, інформатизація діяльності, а саме підвищення ефективності роботи і взаємодії через максимальне використання інформаційно-комунікаційних технологій у реалізації завдань органами системи МВС, визначено серед основних підходів з досягнення цілей Стратегії.

Одночасно розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», запровадження єдиної інформаційної системи МВС, а також розвиток сучасних електронних технологій у найбільш актуальних напрямках діяльності органів виконавчої влади, діяльність яких координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, визначено серед основних завдань модернізації державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) у сфері охорони прав і свобод людини.

Визначення цих завдань пріоритетними на рівні Уряду свідчить про ріст масштабів і динаміки застосування інформаційно-комунікаційних технологій, як інструменту реалізації владних повноважень у сферах відповідальності Міністерства та підтверджує необхідність реалізації галузевої програми інформатизації.

З моменту затвердження у 2016 році Концепції інформатизації Міністерства внутрішніх справ України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, продовжували відбуватись автономні процеси розвитку відокремлених автоматизованих інформаційних систем по кожному напрямку діяльності. Такий стан речей не відповідає сучасним вимогам до організації інформаційних взаємодій та якості інформаційних ресурсів. Процеси інформатизації потребують переосмислення, що обумовлено сучасними викликами для МВС, як багатопрофільного цивільного відомства, що координує діяльність органів, які реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ. Кардинально змінилося ставлення до забезпечення інформаційних потреб, необхідна комплексна реорганізація та оптимізація відомчих інформаційних ресурсів, створення базового інструменту для автоматизації управлінських процесів системи органів внутрішніх справ, а

також інтеграція до загальнодержавної системи інформаційних ресурсів та сервісів. Системна інтеграція повинна стати основним інструментом формування приватно-державного партнерства у напрямку створення сервіс-орієнтованого інформаційного середовища. Потрібна не «реформа» існуючого, а створення нового інструменту з врахуванням міжнародного досвіду та найкращих практик. Досягнення кінцевого результату з реалізації цих цілей передбачено до 2020 року. Вище зазначений комплекс проблем ускладнює можливість ефективного виконання завдань, віднесених до сфер

Основні інформаційні ресурси МВС*

						
Департамент інформаційної підтримки поліції «ІО2»	Головний центр обробки спеціальної інформації	Департамент інформатизації МВС України		Департамент інформатизації ДМС	Управління зв'язку та інформатизації	Управління телекомунікацій, система «112»
Портал НП (дубль ІПС)	Гарт	ІПС МВС	Реєстр транспорту	Демографічний реєстр	Управління нарядами	Система «101»
Управління нарядами	Аркан	ПДО	підсистеми РТ	Управління міграцією		Система «112»
«Оріон»	Управління кордоном	«Дакта»		Біометрична верифікація		Управління нарядами
		«Арсенал»				

* В зазначених ресурсах відображаються різні відомості про статус особи, окрім двох об'єктів – транспорт та зброя

** Ці та інші органи мають по декілька автономних наслідуваних БД і АРМів

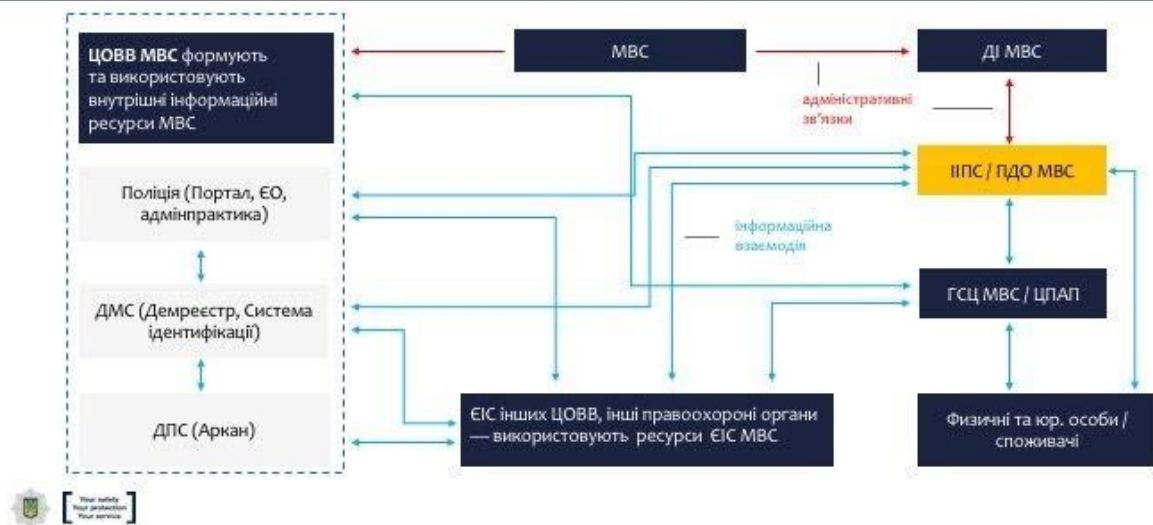
відповідальності Міністерства внутрішніх справ, а також уповільнює налагодження електронної взаємодії апарату Міністерства та його територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, Національної гвардії України, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС (далі – система МВС) та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України (далі – ЦОВВ), з іншими органами державної влади, а також місцевого самоврядування. Робота з удосконалення міжвідомчої взаємодії вважається МВС одним із пріоритетних напрямів, про що свідчать практичні заходи. МВС систематично отримує від державних органів звернення щодо: встановлення достовірності ідентифікації особи, чинності документів, статусу особи в кримінальному провадженні та інше, відповідна інформація надається на запити Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро України, Пенсійного фонду, Міністерства юстиції, Генеральної прокуратури України, Національного банку України, Міністерства соціальної політики, Державної судової адміністрації та ін. Наразі взято курс на організацію інформаційної взаємодії з державними органами за межами сфери правоохоронної діяльності. Вже організовано взаємодію з електронними ресурсами Національного банку України, з відповідними пропозиціями до МВС звернулося Міністерство юстиції України, Національне Агентство України з питань виявлення, розшуку та управління

активами.

Разом з тим, обмін інформацією між ресурсами державних органів відбувається за принципом формування запиту та відповіді безпосередньо користувачем, тоді як доцільно забезпечити автоматизований доступ у межах повноважень і агрегацію даних.

До цього часу залишається неузгодженою архітектура взаємодії між автоматизованими інформаційними системами, бракує стандартизованих інтеграційних інтерфейсів для обміну даними.

Поточні інформаційні взаємодії в системі МВС та ЦОВВ

Такий стан справ унеможлиблює отримання оперативних даних з інших реєстрів для виконання завдань, віднесених до компетенції органів системи МВС. Подібні недосконалості також призводять до нераціонального використання фінансових ресурсів. Відповідно до аналітичних досліджень проведених рядом європейських неурядових установ спільно з Державним агентством з питань електронного урядування з'ясовано, що в середньому на утримання одного державного реєстру витрачається близько 21 млн грн. Об'єднання електронних інформаційних ресурсів на єдиний платформі, дозволить більш раціонально і ефективно витратити бюджетні кошти.

ІТ-інфраструктура МВС та ЦОВВ (серверне обладнання, системи зберігання даних, телекомунікаційна інфраструктура) будувалась без дотримання принципів уніфікації обладнання та програмних засобів. Це спричинило ситуацію, коли кількість серверного та програмного забезпечення перевищує у 3-5 разів необхідне у порівнянні з централізованим підходом. Обладнання є несумісним, що виключає можливість оперативного конфігурування у випадку появи нових ресурсів. Існуюча архітектура унеможлиблює синхронізовані дії ресурсів, є технічно складною, і відповідно, негативно впливає на якість інформації та оперативність її отримання користувачами.

Таким чином, поточна ситуація характеризується відсутністю

стратегічних планів розвитку складових частин інфраструктури - серверного обладнання, систем зберігання даних, телекомунікаційного обладнання, систем захисту інформації.

Утворено велику кількість інформаційних баз (банків) даних і картотек та дрібних обчислювальних центрів, що значно ускладнює систематизацію, зберігання та аналітичну обробку інформації, як наслідок відсутність достовірних статистичних відомостей про ефективність реалізації підрозділами системи МВС та ЦОВВ завдань, віднесених до сфер їх відповідальності, що в свою чергу унеможливорює як належне перспективне прогнозування, так і оперативне прийняття дієвих управлінських рішень.

Актуальним для органів системи МВС є завдання з розширення спектру сервісних послуг для населення. Упродовж 2017 року забезпечено повноцінне функціонування 153 територіальних сервісних центрів, здійснено понад 1,4 млн реєстраційних операцій із транспортними засобами, видано 923,1 тис. посвідчень водія тощо. Запроваджено нові електронні послуги, серед іншого, замовлення довідки про несудимість. Щороку надходить близько 800 000 таких запитів, наразі отримати довідку можливо дистанційно, безкоштовно, 24/7 за допомогою ЕЦП або BankID. Також громадянам запропоновано онлайн-сервіс перевірки документів для подорожі за кордон на автомобілі. У планах розбудови онлайн-послуг, це створення кабінету водія та отримання електронної інформації про операції, проведені у сервісних центрах МВС, кількість власників транспортного засобу, дорожньо-транспортні пригоди за участі автотранспорту, а також онлайн-замовлення індивідуальних номерних знаків.

Прийнято участь в розбудові громадської ініціативи — інтерактивного багатофункціонального онлайн-проекту «Взаємодія поліції та громади», що сприяє налагодженню комунікації між поліцією та громадами міст і містечок України. Проект має дві складові: сервіси «Спитай поліцейського» та «Електронний кабінет дільничного» (в процесі розробки). Перший сервіс дає можливість просто та швидко отримати відповіді, як від представників поліції так і кваліфікованих юристів. До відповідей на питання стосовно роботи комунальних підприємств залучені представники «Контактного центру міста Києва 1551».

Наразі, сервісні послуги, у тому числі в електронній формі, надаються різними органами системи МВС, разом з тим, до цього часу відсутня уніфікована система електронної взаємодії між населенням та підрозділами системи МВС та ЦОВВ в процесі надання послуг, що призводить до втрати часу та створює перешкоди для вчасного та якісного обслуговування фізичних та юридичних осіб. У той же час, в результаті створення Єдиного державного демографічного реєстру, що функціонує в системі МВС, започатковано використання унікального номеру запису реєстру, що є єдиним ідентифікатором особи, який присвоюється людині один раз (при реєстрації народження), в ньому міститься зашифрована інформація про стать та дату народження людини. Використання вказаного унікального номеру обмежено цим реєстром, тоді як запровадження єдиної інтегрованої інформаційної системи дозволить використовувати цей номер як фундамент для надання населенню електронних

послуг на базі єдиного онлайн-сервісу з використанням інструментів швидкого та безпечного доступу до державних реєстрів.

Недосконала нормативно-правова база (наявність десятків неузгоджених наказів, угод, протоколів та регламентів, підготовка яких здійснювалася несистемно та вибірково) перешкоджає повноцінній інформаційній взаємодії. Діяльність підрозділів системи МВС та ЦОВВ у сфері інформатизації регулюють десятки нормативно-правових актів, які регулюють функціонування, використання та порядок обміну інформацією між ресурсами, розпорядниками яких є різні органи державної влади. Незважаючи на значні зусилля, витрачені на розробку цих документів, нормативно-правова база у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій не відповідає сучасним вимогам і темпу розвитку, правове регулювання діяльності носить громіздкий, суперечливий і взаємодоповнюючий характер у різних нормативно-правових актах, тому вимагає уніфікації та гармонізації, у тому числі з нормами європейського законодавства. Організація ефективної електронної взаємодії інформаційних ресурсів і забезпечення їх належної якості потребує розробки та впровадження нового, системного, нормативно-правового і організаційно-методичного середовища.

Відсутність єдиних стандартів та класифікаторів для забезпечення функціонування інформаційних автоматизованих систем призводить до розрізненості форматів накопичення та зберігання інформації, неможливості реалізації принципу інтероперабельності інформаційних ресурсів. Використовуються морально застарілі технології обробки і передачі інформації та ІТ-продукти, які побудовано на технологіях різних генерацій, що призводить до нескоординованих витрат матеріально-технічних і часових ресурсів, проблем при локальному пошуку даних, так і при обміні інформацією із зовнішніми ресурсами.

Існує потреба у заходах з підвищення рівня кіберзахисту галузевих інформаційних ресурсів та впровадження і забезпечення функціонування систем управління інформаційною безпекою в підрозділах системи МВС та ЦОВВ, процеси із розбудови ІТ - інфраструктури повинні відбуватися у тісній взаємодії із структурованою безпекою.

Важливим завданням є перебудова системи професійної підготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб підрозділів системи МВС та ЦОВВ, що забезпечуватимуть функціонування електронних інформаційних ресурсів, та підтримання їх знань на рівні, необхідному для якісного виконання покладених завдань.

Сукупність вищезгаданих факторів зумовлює потребу у виробленні і закріпленні нових концептуальних основ розбудови галузевої інформатизації, що дозволить підвищити ефективність виконання завдань, віднесених до сфер впливу МВС, а також своєчасно реагувати відповідно до мінливості суспільних відносин.

2. Принципи формування та впровадження Програми

Для виконання принципів формування та впровадження Програми планується дотримуватися:

Спадковості—раціонального використання наявної інформаційно-

технічної, телекомунікаційної та організаційної структури, кадрового потенціалу та накопиченого досвіду.

Поступовості і безперервності – Програма є проектом, що потребуватиме значних витрат, і тому повинна впроваджуватись поетапно, в координації з різними органами державної влади, у тому числі постійно охоплюючи нові ділянки галузі.

Економічної ефективності – оптимізації витрат фінансових, матеріальних, кадрових ресурсів та управлінських зусиль, з тим, щоб у розумні терміни з урахуванням обставин зовнішнього та внутрішнього характеру Програма була реалізована.

Прогнозованості – переваги у застосуванні визнаних інформаційних технологій, системного програмного забезпечення, систем керування інформаційними ресурсами, форматів документів, сертифікованого апаратного забезпечення.

Прозорості - залучення користувачів до прийняття стратегічних рішень відповідно до їхніх потреб та пріоритетів.

3. Мета і строки реалізації Програми

Концепція визначає напрями і механізми розбудови галузевої інформатизації з урахуванням кращих європейських практик. Метою є запровадження нової моделі спільного інтегрованого інформаційного середовища - базового інструменту для автоматизації інформаційних процесів в державі, побудованого за принципами технологічної незалежності, використання єдиних інтерфейсів та протоколів взаємодії і обміну інформацією у реальному часі, інтероперабельності електронних інформаційних ресурсів, а також повнофункціональна реалізація загальнодержавного сервісу електронної ідентифікації особи на базі єдиного "наскрізного" ідентифікатора, з одночасним комплексним захистом інформаційних ресурсів.

Шляхи реалізації галузевої інформатизації, які пропонуються Концепцією, дозволять забезпечити економію витрат на виконання владних повноважень органами, які функціонують у сфері внутрішніх справ, за рахунок застосування сучасних інноваційних підходів, методологій та технологій, у тому числі хмарної інфраструктури, Mobile-ID, просування методики опрацювання даних великих обсягів (Big Data), нормативно-правового врегулювання принципів “цифровий за замовчуванням”, “одноразове введення інформації” та “сумісність за замовчуванням”, а також розвитку публічно-приватного партнерства, у сферах відповідальності МВС.

Реалізація Концепції передбачена на період до 2020 року та покликана забезпечити досягнення, через процеси інформатизації, необхідного рівня оптимізації, ефективності та результативності виконання основних завдань із забезпечення формування державної політики щодо:

- 1) охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;
- 2) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;
- 3) цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних

ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

4) міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

4. Заходи організаційного забезпечення виконання Програми

1) Створення центрального компоненту Єдиної інформаційної системи МВС, як універсальної міжвідомчої інтеграційної платформи для реалізації автоматизованої взаємодії галузевих функціональних підсистем та розбудови зовнішніх електронних взаємодій на рівні державного апарату;

2) Розробка єдиних принципів формування, розвитку та експлуатації галузевих функціональних підсистем, що входять до ЄІС МВС, під управлінням Міністерства;

3) Визначення системних управлінських рішень, спрямованих на створення галузевих інноваційних інформаційно-телекомунікаційних технологій, здатних забезпечити високий рівень інтерактивності, доступності галузевих ресурсів і можливість синхронізації та оброблення значних за обсягом даних, а також подальше розширення функціоналу;

4) Створення Центру обробки даних МВС для здійснення ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення службової діяльності за рахунок зниження експлуатаційних витрат, максимального використання обладнання, централізованої обробки та зберігання даних;

5) Приведення галузевих інформаційних автоматизованих систем, реєстрів та баз (банків) даних у відповідність з визначеною цією Концепцією цільовою моделлю єдиного центру обробки даних;

6) Забезпечення єдиного механізму функціонування, як новоутворених так і вже запроваджених інформаційних автоматизованих систем, реєстрів, баз (банків) даних при їх інтеграції до ЄІС МВС, а також розробка технологічних рішень для систематизації, зберігання та аналітичної обробки інформації з метою отримання достовірних статистичних відомостей про ефективність реалізації підрозділами системи МВС та ЦОВВ завдань, віднесених до сфер їх відповідальності;

7) Використання новітніх інформаційних технологій для надання відкритого, повного та захищеного доступу фізичним та юридичним особам до інформаційних обліків системи МВС та ЦОВВ, у визначеному законодавством порядку;

8) Реалізація принципу єдиного вікна (“one-stop-shop”) шляхом забезпечення розвитку та функціонування Єдиної інформаційної системи МВС та взаємодії її ресурсів з Єдиним державним порталом адміністративних послуг, розширення переліку інтерактивних сервісів;

9) Нормативно-правове унормування процесів побудови спільного інтегрованого інформаційного середовища системи МВС та ЦОВВ, у тому числі розробка нормативно-правових актів та нормативно-технічної документації у сфері галузевої інформатизації;

10) Систематизація та приведення у відповідність до вимог функціонування єдиного інтегрованого інформаційного середовища нормативно-правових актів, які визначають положення про функціональні підсистеми ЄІС МВС та порядок їх функціонування, інтегрування цих актів до єдиного інформаційно-правового поля, що визначає порядок функціонування ЄІС МВС;

11) Узгодження єдиних правил і форматів накопичення та зберігання інформації за принципом одноразового внесення даних та забезпечення їх подальшого використання;

12) Забезпечення інтероперабельності (семантичної, технологічної, нормативної, організаційної) функціональних підсистем ЄІС МВС;

13) Розроблення єдиних принципів класифікації та кодування на платформі довідників і класифікаторів системи МВС та ЦОВВ;

14) Запровадження авторизованого доступу користувачів до електронних інформаційних ресурсів виключно в межах функціональних завдань з веденням аудиту дій користувачів з інформаційними об'єктами ЄІС МВС;

15) Розробка концептуальних засад розвитку ІТ-інфраструктури системи МВС та ЦОВВ й її інформаційної безпеки, забезпечення автоматизації, прозорості та контрольованості внутрішніх процесів;

16) Впровадження захищеної телекомунікаційної інфраструктури МВС з метою забезпечення функціонування систем централізованого управління інформаційною безпекою в підрозділах системи МВС та ЦОВВ;

17) Забезпечення електронної взаємодії при наданні послуг населенню в електронному вигляді у відповідності до вимог інформаційної безпеки в частині технічної сумісності засобів електронного підпису і спеціалізованого програмного забезпечення.

18) Визначення мети, змісту, строків, форм і методів підвищення кваліфікації посадових осіб, що будуть забезпечувати функціонування ЄІС МВС;

19) Розроблення довгострокових поетапних програм підвищення кваліфікації та організація заходів з виконання цієї Концепції;

20) Ужиття заходів з підвищення конкуренції серед спеціалістів з інформаційно-телекомунікаційних технологій з метою залучення найкращих фахівців до роботи в органах, які реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ.

5. Шляхи і способи розв'язання проблем

Для досягнення мети Концепції слід забезпечити здійснення комплексу науково-методичних, правових, організаційних, технологічних заходів, що пов'язані із створенням, упровадженням та розвитком єдиного інтегрованого інформаційного простору, використанням мереж, ресурсів, інформаційних технологій та засобів сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки.

З метою виконання цих заходів необхідно:

Здійснити організаційні та технологічні процеси для оптимізації переліку та структури електронних інформаційних ресурсів системи МВС та ЦОВВ, у тому числі провести їх структурну перебудову;

Забезпечити організаційно-правове регулювання порядку функціонування електронних інформаційних ресурсів суб'єктів, що залучаються до розбудови єдиного інтегрованого інформаційного простору, у тому числі розробити нові нормативно-правові та розпорядчі документи, які регламентують інформаційне забезпечення системи МВС та ЦОВВ, застосування електронного цифрового підпису, порядку функціонування автоматизованих систем, а також привести у відповідність до єдиного інформаційно-правового поля, вже існуючі нормативні документи;

Провести організаційні заходи міжвідомчого характеру щодо підготовки та реалізації проектів з розбудови галузевої інформатизації, автоматизованої взаємодії внутрішніх функціональних модулів та зовнішніх взаємодій на рівні державного апарату, визначення меж компетентності та відповідальності суб'єктів, залучених до цих процесів;

Організувати навчальні процеси для працівників, що будуть використовувати оновлену структуру галузевих електронними інформаційних ресурсів при виконанні посадових обов'язків.

6. Структура моделі єдиного інтегрованого інформаційного простору – ЄІС МВС та функціональні модулі (підсистеми)

Вирішення зазначених завдань та реалізація складових проекту дасть можливість побудувати багатофункціональну інтегровану автоматизовану систему, що безпосередньо забезпечить реалізацію функцій її суб'єктів, інформаційну підтримку та супроводження їх діяльності і становить сукупність взаємопов'язаних функціональних інформаційних підсистем, програмно-інформаційних комплексів, програмно-технічних та телекомунікаційних засобів, які забезпечують логічне поєднання визначених інформаційних ресурсів, обробку, захист та збереження інформації, внутрішню та зовнішню інформаційну взаємодію.

Центральне ядро Єдиної інформаційної системи МВС - основа інтегрованої міжвідомчої інформаційної платформи, що забезпечує логічне поєднання різномірних ресурсів. Базовий функціонал ядра реалізує можливість комплексної обробки та зберігання інформації, дозволяє створювати функціональні модулі на його основі, забезпечувати керування функціональними підсистемами (модулями) ЄІС МВС відповідно до прийнятих угод про інтерфейси. Результатом є створення сучасного інтегрованого середовища для забезпечення достовірної, надійної та оперативної передачі даних між інформаційно-телекомунікаційними системами суб'єктів ЄІС МВС.

Інформаційно-телекомунікаційна система ідентифікації та верифікації особи

Інформаційно-телекомунікаційна система ідентифікації та верифікації особи (далі – ІТС ІтВО) – це інформаційна автоматизована система, створена в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини, за допомогою якої забезпечується прийняття і виконання завдань щодо ідентифікації особи, у тому числі із застосуванням віддаленого доступу. Вказана система з використанням інтегрованих програмних продуктів підтримує взаємодію з Національним банком даних біометричної інформації про особу. Обробка інформації та даних в ІТС ІтВО здійснюється з

дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних”, доступ до яких здійснюється уповноваженими посадовими і службовими особам з використанням засобів електронного цифрового підпису.

ІТС ІтВО запроваджується з метою удосконалення процесів ідентифікації та верифікації особи, покращення механізмів обробки, використання та аналізу мультимедійної інформації та біометричних даних, підвищення оперативності прийняття рішень та вдосконалення обслуговування фізичних та юридичних осіб, інтеграції різних відомчих систем для створення якісно нових інформаційних продуктів - єдине «вікно» доступу для громадян, скорочення бюрократичних накладних витрат, спрощення процедури імміграційних та прикордонних контрольних перевірок, забезпечення прозорості діяльності правоохоронних органів та підвищення контролю за їх діяльністю.

Національний банк даних біометричної інформації про особу

Національний банк даних біометричної інформації про особу (далі – НБД БПО) - єдине сховище мультимедійної інформації та біометричних даних (дактилокартка, зразки ДНК, відцифрований підпис особи, відцифрований образ обличчя особи), зібраних та накопичених уповноваженими органами, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ, а також отримані під час їх взаємодії з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами правопорядку інших держав, фізичними та юридичними особами, під час наповнення реєстрів і баз (банків) даних про осіб, що доставлялись у випадках й порядку, визначених законом до зазначених уповноважених органів, осіб підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, обвинувачених, підсудних, та осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, а також інформації та даних, отриманих під час видачі документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи.

В НБД БПО мультимедійна інформація та біометричні дані накопичуються та зберігаються із застосування комплексної системи захисту інформації та з дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних”. Доступ до згаданої інформації та даних надається уповноваженим посадовим і службовим особам з використанням засобів електронного цифрового підпису.

Запровадження НБД БПО надасть можливість організувати централізоване збереження необхідних даних для ідентифікації та подальшої верифікації осіб в електронному вигляді та удосконалити механізми використання такої інформації, як в правоохоронній діяльності так і наданні послуг населення.

Реєстр відомостей про статус особи у кримінальному проваджені та судимості

Реєстр відомостей про статус особи у кримінальному проваджені містить відомості про підозрюваних, обвинувачених, виправданих та засуджених осіб. Метою його створення є забезпечення єдиного обліку осіб, які підозрюються, обвинувачуються у вчиненні кримінальних правопорушень, або щодо яких судом постановлено виправдувальні чи обвинувальні вироки; удосконалення інформаційно-аналітичної обробки статистичної звітності щодо таких осіб;

оптимізація пошукових систем даних стосовно цих осіб з використанням сучасних та продуктивних засобів пошуку, що у свою чергу сприятиме підвищенню продуктивності роботи правоохоронних органів; забезпечення повної автоматизації надання інформаційних довідок за зверненням фізичних осіб на отримання відомостей про себе про наявність або відсутність відомостей просудимість.

Інформаційна (автоматизована) система управління нарядами

Автоматизація процесів накопичення, систематизації та аналітичної обробки та візуалізації інформації, яка формує оперативну оцінку стану публічної безпеки і порядку дозволить підвищити ефективність здійснення дистанційного управління силами та засобами поліції з метою протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, надання в межах, визначених законодавством України, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги; дозволить оперативно реагувати на повідомлення про кримінальні та адміністративні правопорушення та контролювати своєчасність прибуття нарядів поліції.

Інформаційна (автоматизована) система управління нарядами будується за принципами інформування про подію, що потребує реагування в режимі real-time з геопросторовою прив'язкою, динамічного контролю просторового положення й дотримання регламентних дій поліцейських нарядів та широкого використання засобів відеоспостереження.

Єдиний реєстр зброї

Єдиний реєстр зброї містить дані про зброю, що перебуває у володінні та користуванні фізичних і юридичних осіб, яким надано дозвіл на придбання, зберігання, носіння, перевезення зброї.

Удосконалення програмного-технічного забезпечення обліку зброї направлено на здійснення своєчасного та в повному обсязі наповнення згаданого реєстру, забезпечення швидкої обробки інформаційних запитів та збереження інформаційних ресурсів. Оптимізація пошукової системи цього реєстру з використанням більш сучасних та продуктивних засобів пошуку, сприятиме підвищенню продуктивності його роботи. Удосконалення процесів обліку зброї дозволить покращити контроль за дотриманням порядку виготовлення, придбання, обліку, зберігання, охорони та використання зброї, у тому числі на об'єктах дозвільної системи, а також правил вилучення, приймання, обліку і зберігання вилученої, добровільно зданої та знайденої зброї, підвищити рівень координації дій уповноважених органів, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами правопорядку інших держав, фізичними та юридичними особами, на цьому напрямку.

Єдиний державний реєстр МВС щодо зареєстрованих транспортних засобів та їх власників

Модернізація Єдиного державного реєстру МВС щодо зареєстрованих транспортних засобів та їх власників передбачає заходи з розширення обсягу інформації про транспортний засіб до детальної історії (інформація про

кількість власників, участь в дорожньо-транспортних пригодах, тощо), а також підвищення ефективності використання обліків, зареєстрованих транспортних засобів та їх власників під час обслуговування фізичних та юридичних осіб, і удосконалення порядку надання відомостей на вимогу уповноважених органів, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ. Такі заходи дозволять забезпечити безпеку та знизити ризики порушень під час проведення операцій з купівлі-продажу автотранспорту; заощаджувати час і уникати зайвих матеріально-технічних витрат для виконання функцій задля яких запроваджено реєстр.

Система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі

Система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі це взаємопов'язана сукупність технічних, програмних і апаратних засобів обробки інформаційних файлів та метаданих та обміну, з використанням телекомунікаційних мереж, інформацією, необхідною для реалізації організаційних і процесуальних заходів під час здійснення контролю за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками.

Логічне поєднання інформаційних ресурсів названої системи з єдиним інтегрованим інформаційним простором системи МВС та ЦОВВ дозволить підвищити якість управління ситуаціями, пов'язаними із забезпеченням безпеки дорожнього руху, задіяти надійні механізми збору та обробки інформації з дорожніх датчиків та інших технічних засобів збору інформації про дорожній рух; організувати надійний, оперативний і захищений процес обміну інформацією, надання послуг та інформування учасників дорожнього руху, підтримання правопорядку в громадських місцях, а також підвищити рівень попередження, розкриття та розслідування злочинів.

Система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112

Система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 (далі – система 112) повинна будуватися на принципах комплексного надання допомоги населенню у разі виникнення екстрених ситуацій, що загрожують здоров'ю, життю, майну або навколишньому природному середовищу, громадському порядку, інших небезпечних подій. Базовими, у побудові системи 112, мають стати наступні компоненти:

- широке використання інформаційно-телекомунікаційних технологій при налаштуванні доступу населення до системи надання екстреної допомоги, а також організації електронної взаємодії нарівні суб'єктів, що забезпечують реагування на екстрену подію;
- використання інформаційних (автоматизованих) систем для інформаційно-аналітичної підтримки при прийнятті рішень під час реагування на екстрені та надзвичайні події.
- використання засобів відеоспостереження та фіксації подій в реальному часі;
- застосування електронних пристроїв та систем, шляхом їх інтегрування до єдиної мережі з метою попередження екстрених подій та

оперативного реагування у разі їх виникнення.

Побудова системи 112 шляхом сумісності традиційних методів реагування на екстрені та надзвичайні події і інформаційно-телекомунікаційних технологій дозволить в рази підвищити ефективність надання допомоги населенню та значно удосконалити діяльність аварійно-рятувальних служб, поліції та медиків, віддалено бачити ситуацію на місці екстреної події, оперативно задіяти доступні ресурси, забезпечувати інформацією урядові та регіональні кризові центри в реальному масштабі часу.

Інтегрована система автоматизованого управління кордонами та міграційними процесами

Передбачається впровадження ефективних електронних інструментів обміну інформацією та співробітництва і координації дій суб'єктів інтегрованого управління кордонами з іншими органами державної влади, з метою підвищення якості охорони державного кордону та управління міграційними процесами, подальша розбудова інформаційно-телекомунікаційних систем щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон з використанням методів ідентифікації та верифікації, а також модернізація функцій обробки інформації про осіб, які перетинають державний кордон, та їх паспортних документів з використанням електронних носіїв інформації, у тому числі з функцією біометричного контролю, впровадження електронних механізмів управління міграційними процесами і прогнозування ситуацій щодо біженців та інших категорій мігрантів. Розвиток системи, також, передбачає запровадження механізму приведення інформації про особу, що міститься у наявних державних та єдиних реєстрах, інших інформаційних базах (банках) даних, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій, та використовуються з метою проведення ідентифікації осіб, до єдиного ідентифікатора.

Автоматизована система аналітичного забезпечення та оперативного інформування (ГІС)

ГІС МВС – це сукупність технічних, програмно-лінгвістичних та організаційно-правових засобів, включаючи телекомунікаційні канали, Інтернет та мобільний зв'язок, а також автоматизовані системи управління даними, які використовуються для збору, формування, обробки, передачі або прийому інформації про стан громадської безпеки, суспільно-політичних, економічних процесів та її подальше відображення на веб-порталі у вигляді геоінформаційної системи із розподіленням доступом користувачів.

Метою впровадження ГІС МВС є підвищення ефективності управління та прогнозування стану громадської безпеки шляхом автоматизації процесів отримання та обробки адміністративних та оперативних даних з метою створення поточної та прогнозованої аналітики, оперативного інформування керівництва МВС та громадськості про стан публічної безпеки та виконання владних повноважень органів системи МВС та ЦОВВ, інформування про надзвичайну подію в режимі real-time суб'єктів, залучених до відповідного реагування.

Єдина система електронного документообігу.

Єдина система електронного документообігу має автоматизувати діловодство та документообіг і охоплювати всі етапи життєвого циклу документів в системі МВС та ЦОВВ з використанням WEB - орієнтованої архітектури, що дозволить організувати як центральні автоматизовані діловодства (апарат МВС, ЦОВВ тощо), так і автоматизовані діловодства структурних підрозділів.

Метою запровадження названої системи є автоматизація та оптимізація процесів документообігу електронних документів та документів в паперовому вигляді, перехід до роботи з електронними документами в системі МВС та ЦОВВ з використанням ЕЦП, забезпечення необхідного рівня безпеки при роботі з документами, прискорення як внутрішніх інформаційних потоків, так й з іншими державними органами (інтеграція СЕД системи МВС та ЦОВВ з СЕВ ОВВ), забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки діяльності системи МВС та ЦОВВ, якості і своєчасності прийняття управлінських рішень, взаємодії виконавців, створення єдиного сховища електронних документів для оперативності доступу до архівної інформації, уніфікація програмного забезпечення, що надасть можливість знизити собівартість підтримки, модернізації та обслуговування СЕД системи МВС та ЦОВВ.

Інтернет-портали МВС та ЦОВВ

Веб-портали МВС та ЦОВВ забезпечують безкоштовний доступ фізичних та юридичних осіб, державних органів і установ до інформації про діяльність підрозділів системи МВС та ЦОВВ. Подальше вдосконалення та розвиток веб-порталів дозволить удосконалити способи інформування громадськості про результати виконання владних повноважень органами системи МВС та ЦОВВ та їх компетенцію і порядок звернення до таких органів, знайти інформацію про послуги, у тому числі електроні, які надаються органами, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ, спростити порядок доступу до таких послуг, у тому числі із застосуванням принципу єдиного вікна ("one-stop-shop") та взаємодії галузевих ресурсів з Єдиним державним порталом адміністративних послуг;

надсилати запити на отримання публічної інформації, отримати доступ до інших інтерактивних сервісів. Після впровадження ЄІС МВС веб-портали системи МВС та ЦОВВ стануть однією з основних її складових.

Основний та резервний Центр обробки даних МВС (далі - ЦОД МВС)

Побудова основного та резервного ЦОД як єдиного програмно-технічного рішення дозволить вирішити наступні завдання:

- централізація обчислювальних ресурсів та систем зберігання;
- підвищення рівня доступності та цілісності інформаційних масивів;
- динамічне керування обчислювальними потужностями та системами зберігання даних;
- зниження витрат на утримання інфраструктури ЦОД;
- впровадження нових сервісів, що можуть надаватись ІТ-інфраструктурою МВС без необхідності проектування та впровадження нових серверних засобів;
- утримання висококваліфікованого персоналу для обслуговування

однотипних технічних засобів;

- впровадження дієвої комплексної системи захисту інформації;

- забезпечення функціонування сервісів ІТ-інфраструктури у випадку надзвичайних ситуацій.

Побудова основного та резервного ЦОД на територіально рознесених площадках мінімізує ризики, пов'язані з функціонуванням ІТ-інфраструктури в умовах надзвичайних ситуацій, пов'язаних як з техногенними катастрофами так і можливими суспільними заворушеннями

Комплексна система захисту інформації (КСЗІ)

Для реалізації завдань з модернізації захищеної телекомунікаційної інфраструктури системи МВС та ЦОВВ необхідно розробити відомчу нормативну базу з питань технічного захисту інформації та забезпечити впровадження комплексних систем захисту інформації з підтвердженою відповідністю для захищеної обробки інформації ЄІС МВС та її функціональних модулів. Створення КСЗІ забезпечить захист інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційних системах та контролювану на всіх етапах обробку службової інформації в ЄІС МВС. Таким чином, буде впроваджено дієву систему захисту інформації на всіх етапах функціонування ІТ-інфраструктури, впровадження контрольованої технології обробки службової інформації, захисту інформаційних ресурсів при інтеграції з автоматизованими системами інших державних органів та установ. Опис підсистеми «комплексна система захисту інформації (КСЗІ)» наведений в концепції є достатнім для загального розуміння створення КСЗІ і не потребує більш докладних описів та план-схем, у зв'язку з тим, що конфігурації системи, тенденції створення та застосування різноманітних методів і підходів щодо створення, можуть потребувати коректив.

Модернізація та розвиток локальних обчислювальних мереж системи МВС та ЦОВВ, розвиток корпоративної мережі

Здійснення модернізації та забезпечення розвитку локальних обчислювальних мереж системи МВС та ЦОВВ є одним з ключових питань, пов'язаних з галузевою інформатизацією. У рамках створення єдиного інтегрованого інформаційного середовища необхідно забезпечити розвиток систем передачі даних, пов'язаний із зростанням інформаційних потоків і необхідністю збільшення швидкостей передачі інформації, а також з метою підвищення надійності функціонування. Передбачено модернізацію активного мережевого устаткування, підвищення рівня контролю роботи користувачів, покращення управління потоками даних, забезпечення можливостей щодо подальшого розвитку і розширення мереж з метою підвищення надійності, відмовостійкості, захищеності, керованості і продуктивності телекомунікаційних мереж системи МВС та ЦОВВ.

Модернізація телекомунікаційної інфраструктури дозволить забезпечити стійку і безперебійну роботу всіх автоматизованих і прикладних систем не лише усередині локальних мереж, але й забезпечить необхідну базу для інтеграції із зовнішніми, у тому числі територіально віддаленими системами

Усі вищеперелічені реєстри є функціональними модулями (компонентами) ЄІС МВС та є доступними через програмний інтерфейс.

Доступ до реєстрів є захищеним та доступним для інформаційних (автоматизованих) систем уповноважених органів державної влади. Таким чином, створюється інформаційний фундамент та технічна інфраструктура необхідна для функціонування ЄІС МВС як семантичного ядра загальнодержавної інформаційної системи (e-State).

7. Очікувані результати

Реалізація Концепції сприятиме:

створенню єдиного інтегрованого інформаційного середовища, побудованого за принципами наскрізної сумісності баз даних та технологічної незалежності, що поєднає ресурси апарату Міністерства та його територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, Національної гвардії України, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, для спільного контрольованого використання;

упровадженню ефективної уніфікованої системи планування та управління інформаційними ресурсами з використанням сучасних європейських та євроатлантичних підходів, і відповідно, забезпеченню консолідації ресурсів та підвищення економічної ефективності їх використання;

нормативно-правовому врегулюванню відносин у сфері галузевої інформатизації та електронної взаємодії на рівні державного апарату;

переходу на якісно нову модель інформаційно-аналітичної підтримки управлінської діяльності органів, які реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ, що дозволить відійти від організаційного та функціонального дублювання завдань і, таким чином, прискорити їх виконання;

створенню державного системного інтегратора, що одночасно забезпечить розробку та реалізацію високоефективних рішень щодо впровадження новітніх інформаційних технологій в діяльність системи МВС та ЦОВВ;

оптимізації технічних засобів та програмних комплексів, які автоматизують службові процеси суб'єктів системи МВС та ЦОВВ з метою підвищення ефективності використання фінансових ресурсів;

централізації процесів, пов'язаних із зберіганням, обробкою, передачею та захистом даних, що містяться в галузевих інформаційних ресурсах;

удосконаленню якості і доступності електронного сервісу фізичним та юридичним особам;

гарантуванню визначеного рівня безпеки інформаційних ресурсів при наданні до них широкого доступу авторизованих користувачів;

запровадження централізованого використання електронного цифрового підпису, як засобу контролю та аудиту за роботою користувачів з функціями моніторингу та аналізу;

інтегруванню інформаційних ресурсів системи МВС та ЦОВВ до загальнодержавної системи інформаційних ресурсів та сервісів з використанням єдиного ідентифікатора;

формуванню стабільного і високопрофесійного кадрового складу для

сфери інформатизації системи МВС та ЦОВВ, а також підвищення рівня інформаційно-комунікаційної компетентності управлінського персоналу;

впровадження механізмів оцінки діяльності системи МВС та ЦОВВ у сфері протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, а також безпосередньо криміногенної ситуації за допомогою електронних технологій, забезпечення широкого використання багатоканального зворотного зв'язку з різними категоріями населення на базі відкритих ГІС-ресурсів.

8. Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Фінансування заходів щодо реалізації Концепції здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також міжнародної технічної допомоги та інших не заборонених законодавством джерел.

Потреба в коштах на реалізацію Концепції та обсяги матеріально-технічних, трудових ресурсів уточнюються щороку з урахуванням можливостей державного і місцевих бюджетів на відповідний рік та фактичного виконання завдань за підсумками попередніх періодів.

Стан інформатизації та проблеми, які потребують розв'язання Відповідно до Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року, яка затверджена 15 листопада 2017 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1023, інформатизація діяльності, а саме підвищення ефективності роботи і взаємодії через максимальне використання інформаційно-комунікаційних технологій у реалізації завдань органами системи МВС, визначено серед основних підходів з досягнення цілей Стратегії.

Одночасно розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», запровадження єдиної інформаційної системи МВС, а також розвиток сучасних електронних технологій у найбільш актуальних напрямках діяльності органів виконавчої влади, діяльність яких координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, визначено серед основних завдань модернізації державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (далі - ІКТ) у сфері охорони прав і свобод людини.

Визначення цих завдань пріоритетними на рівні Уряду масштабів і динаміки застосування інформаційно-комунікаційних технологій, як інструменту реалізації владних повноважень у сферах відповідальності Міністерства та підтверджує необхідність реалізації галузевої програми інформатизації.

З моменту затвердження у 2016 році Концепції інформатизації Міністерства внутрішніх справ України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, продовжували відбуватись автономні процеси розвитку відокремлених автоматизованих інформаційних систем по кожному напрямку діяльності. Такий стан речей не відповідає сучасним вимогам до організації інформаційних взаємодій та якості інформаційних ресурсів. Процеси інформатизації потребують переосмислення, що обумовлено сучасними викликами для МВС, як багатопрофільного цивільного відомства, що координує діяльність органів, які реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ. Кардинально змінилося ставлення до забезпечення інформаційних потреб, необхідна комплексна реорганізація та оптимізація відомих інформаційних ресурсів, створення базового інструменту для автоматизації управлінських процесів системи правоохоронних органів, а також інтеграція до загальнодержавної системи інформаційних ресурсів та сервісів. Системна інтеграція повинна стати основним інструментом формування приватно-державного партнерства у напрямку створення сервіс-орієнтованого інформаційного середовища. Потрібна не «реформа» існуючого, а створення нового інструменту з врахуванням міжнародного досвіду та найкращих практик. Досягнення кінцевого результату з реалізації цих цілей передбачено до 2020 року.

Вище зазначений комплекс проблем ускладнює можливість ефективного виконання завдань, віднесених до сфер відповідальності Міністерства внутрішніх справ, а також уповільнює налагодження електронної взаємодії апарату Міністерства та його територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, Національної гвардії України, закладів, установ і підприємств, що

належать до сфери управління МВС (далі - система МВС) та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України (далі - ЦОВВ), з іншими органами державної влади, а також місцевого самоврядування. Робота з удосконалення міжвідомчої взаємодії вважається МВС одним із пріоритетних напрямів, про що свідчать практичні заходи. МВС систематично отримує від державних органів звернення щодо: встановлення достовірності ідентифікації особи, чинності документів, статусу особи в кримінальному провадженні та інше, відповідна інформація надається на запити Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро України, Пенсійного фонду, Міністерства юстиції, Генеральної прокуратури України, Національного банку України, Міністерства соціальної політики, Державної судової адміністрації та ін. Наразі взято курс на організацію інформаційної взаємодії з державними органами за межами сфери правоохоронної діяльності. Вже організовано взаємодію з електронними ресурсами Національного банку України, з відповідними пропозиціями до МВС звернулося Міністерство юстиції України, Національне Агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами.

Разом з тим, обмін інформацією між ресурсами державних органів відбувається за принципом формування запиту та відповіді безпосередньо користувачем, тоді як доцільно забезпечити автоматизований доступ у межах повноважень і агрегацію даних.

До цього часу залишається неузгодженою архітектура взаємодії між автоматизованими інформаційними системами, бракує стандартизованих інтеграційних інтерфейсів для обміну даними.

Таким чином, поточна ситуація характеризується відсутністю стратегічних планів розвитку складових частин інфраструктури – серверного обладнання, систем зберігання даних, телекомунікаційного обладнання, систем захисту інформації.

Утворено велику кількість інформаційних баз (банків) даних і картотек та дрібних обчислювальних центрів, що значно ускладнює систематизацію, зберігання та аналітичну обробку інформації, як наслідок відсутність достовірних статистичних відомостей про ефективність реалізації підрозділами системи МВС та ЦОВВ завдань, віднесених до сфер їх відповідальності, що в свою чергу унеможливорює як належне перспективне прогнозування, так і оперативне прийняття дієвих управлінських рішень.

Актуальним для органів системи МВС є завдання з розширення спектру сервісних послуг для населення. Упродовж 2017 року забезпечено повноцінне функціонування 153 територіальних сервісних центрів, здійснено понад 1,4 млн реєстраційних операцій із транспортними засобами, видано 923,1 тис. посвідчень водія тощо. Запроваджено нові електронні послуги, серед іншого, замовлення довідки про несудимість. Щороку надходить близько 800 000 таких запитів, наразі отримати довідку можливо дистанційно, безкоштовно, 24/7 за допомогою ЕЦП або ВапкГО. Також громадянам запропоновано онлайн-сервіс перевірки документів для подорожі за кордон на автомобілі. У планах розбудови онлайн-послуг, це створення кабінету водія та отримання електронної

інформації про операції, проведені у сервісних центрах МВС, кількість власників транспортного засобу, дорожньо-транспортні пригоди за участі автотранспорту, а також онлайн-замовлення індивідуальних номерних знаків.

Взято участь в розбудові громадської ініціативи — інтерактивного багатофункціонального онлайн-проекту «Взаємодія поліції та громади», що сприяє налагодженню комунікації між поліцією та громадами міст і містечок України. Проект має дві складові: сервіси «Спитай поліцейського» та «Електронний кабінет дільничного» (в процесі розробки). Перший сервіс дає можливість просто та швидко отримати відповіді, як від представників поліції так і кваліфікованих юристів. До відповідей на питання стосовно роботи комунальних підприємств залучені представники «Контактного центру міста Києва 1551».

Наразі, сервісні послуги, у тому числі в електронній формі, надаються різними органами системи МВС, разом з тим, до цього часу відсутня уніфікована система електронної взаємодії між населенням та підрозділами системи МВС та ЦОВВ в процесі надання послуг, що призводить до втрати часу та створює перешкоди для вчасного та якісного обслуговування фізичних та юридичних осіб. У той же час, в результаті створення Єдиного державного демографічного реєстру, що функціонує в системі МВС, започатковано використання унікального номеру запису реєстру, що є єдиним ідентифікатором особи, який присвоюється людині один раз (при реєстрації народження), в ньому міститься зашифрована інформація про стать та дату народження людини. Використання вказаного унікального номеру обмежено цим реєстром, тоді як запровадження єдиної інтегрованої інформаційної системи дозволить використовувати цей номер як фундамент для надання населенню електронних послуг на базі єдиного онлайн-сервісу з використанням інструментів швидкого та безпечного доступу до державних реєстрів.

Недосконала нормативно-правова база (наявність десятків неузгоджених наказів, угод, протоколів та регламентів, підготовка яких здійснювалася несистемно та вибірково) перешкоджає повноцінній інформаційній взаємодії. Діяльність підрозділів системи МВС та ЦОВВ у сфері інформатизації регулюють десятки нормативно-правових актів, які регулюють функціонування, використання та порядок обміну інформацією між ресурсами, розпорядниками яких є різні органи державної влади. Незважаючи на значні зусилля, витрачені на розробку цих документів, нормативно-правова база у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій не відповідає сучасним вимогам і темпу розвитку, правове регулювання діяльності носить громіздкий, суперечливий і взаємодоповнюючий характер у різних нормативно-правових актах, тому вимагає уніфікації та гармонізації, у тому числі з нормами європейського законодавства. Організація ефективної електронної взаємодії інформаційних ресурсів і забезпечення їх належної якості потребує розробки та впровадження нового, системного, нормативно-правового і організаційно-методичного середовища.

Відсутність єдиних стандартів та класифікаторів для забезпечення функціонування інформаційних автоматизованих систем призводить до розрізненості форматів накопичення та зберігання інформації, неможливості

реалізації принципу інтероперабельності інформаційних ресурсів. Використовуються морально застарілі технології обробки і передачі інформації та ІТ-продукти, які побудовано на технологіях різних генерацій, що призводить до нескоординованих витрат матеріально-технічних і часових ресурсів, проблем при локальному пошуку даних, так і при обміні інформацією із зовнішніми ресурсами.

Існує потреба у заходах з підвищення рівня кіберзахисту галузевих інформаційних ресурсів та впровадження і забезпечення функціонування систем управління інформаційною безпекою в підрозділах системи МВС та ЦОВВ, процеси із розбудови ІТ - інфраструктури повинні відбуватися у тісній взаємодії із структурованою безпекою.

Важливим завданням є перебудова системи професійної підготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб підрозділів системи МВС та ЦОВВ, що забезпечуватимуть функціонування електронних інформаційних ресурсів, та підтримання їх знань на рівні, необхідному для якісного виконання покладених завдань.

Сукупність вищезгаданих факторів зумовлює потребу у виробленні і закріпленні нових концептуальних основ розбудови галузевої інформатизації, що дозволить підвищити ефективність виконання завдань, віднесених до сфер впливу МВС, а також своєчасно реагувати відповідно до мінливості суспільних відносин.

1. Мета і строки реалізації Програми

Концепція визначає напрями і механізми розбудови галузевої інформатизації з урахуванням кращих європейських практик. Метою є запровадження нової моделі спільного інтегрованого інформаційного середовища - базового інструменту для автоматизації інформаційних процесів в державі, побудованого за принципами технологічної незалежності, використання єдиних інтерфейсів та протоколів взаємодії і обміну інформацією у реальному часі, інтероперабельності електронних інформаційних ресурсів, а також повнофункціональна реалізація загальнодержавного сервісу електронної ідентифікації особи на базі єдиного "наскрізного" ідентифікатора, з одночасним комплексним захистом інформаційних ресурсів.

Шляхи реалізації галузевої інформатизації, які пропонуються Концепцією, дозволять забезпечити економію витрат на виконання владних повноважень органами, які функціонують у сфері внутрішніх справ, за рахунок застосування сучасних інноваційних підходів, методологій та технологій, у тому числі хмарної інфраструктури, Mobile-ID, просування методики опрацювання даних великих обсягів (Big Data), нормативно-правового врегулювання принципів "цифровий за замовчуванням", "одноразове введення інформації" та "сумісність за замовчуванням", а також розвитку публічно-приватного партнерства, у сферах відповідальності МВС.

Реалізація Концепції передбачена на період до 2020 року та покликана забезпечити досягнення, через процеси інформатизації, необхідного рівня оптимізації, ефективності та результативності виконання основних завдань із забезпечення формування державної політики щодо:

- 1) охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави,

протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

2) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

3) цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

4) міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

5) Створення центрального компоненту Єдиної інформаційної системи МВС, як універсальної міжвідомчої інтеграційної платформи для реалізації автоматизованої взаємодії галузевих функціональних підсистем та розбудови зовнішніх електронних взаємодій на рівні державного апарату;

6) Розробка єдиних принципів формування, розвитку та експлуатації галузевих функціональних підсистем, що входять до ЄІС МВС, під управлінням Міністерства;

7) Визначення системних управлінських рішень, спрямованих на створення галузевих інноваційних інформаційно-телекомунікаційних технологій, здатних забезпечити високий рівень інтерактивності, доступності галузевих ресурсів і можливість синхронізації та оброблення значних за обсягом даних, а також подальше розширення функціоналу;

8) Створення Центру обробки даних МВС для здійснення ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення службової діяльності за рахунок зниження експлуатаційних витрат, максимального використання обладнання, централізованої обробки та зберігання даних;

9) Приведення галузевих інформаційних автоматизованих систем, реєстрів та баз (банків) даних у відповідність з визначеною цією Концепцією цільовою моделлю єдиного центру обробки даних;

10) Забезпечення єдиного механізму функціонування, як новоутворених так і вже запроваджених інформаційних автоматизованих систем, реєстрів, баз (банків) даних при їх інтеграції до ЄІС МВС, а також розробка технологічних рішень для систематизації, зберігання та аналітичної обробки інформації з метою отримання достовірних статистичних відомостей про ефективність реалізації підрозділами системи МВС та ЦОВВ завдань, віднесених до сфер їх відповідальності;

11) Використання новітніх інформаційних технологій для надання відкритого, повного та захищеного доступу фізичним та юридичним особам до інформаційних обліків системи МВС та ЦОВВ, у визначеному законодавством порядку;

12) Реалізація принципу єдиного вікна ("one^or^or") шляхом забезпечення розвитку та функціонування Єдиної інформаційної системи МВС та взаємодії її

ресурсів з Єдиним державним порталом адміністративних послуг, розширення переліку інтерактивних сервісів;

13) Нормативно-правове унормування процесів побудови спільного інтегрованого інформаційного середовища системи МВС та ЦОВВ, у тому числі розробка нормативно-правових актів та нормативно-технічної документації у сфері галузевої інформатизації;

14) Систематизація та приведення у відповідність до вимог функціонування єдиного інтегрованого інформаційного середовища нормативно-правових актів, які визначають положення про функціональні підсистеми ЄІС МВС та порядок їх функціонування, інтегрування цих актів до єдиного інформаційно-правового поля, що визначає порядок функціонування ЄІС МВС;

15) Узгодження єдиних правил і форматів накопичення та зберігання інформації за принципом одноразового внесення даних та забезпечення їх подальшого використання;

16) Забезпечення інтероперабельності (семантичної, технологічної, нормативної, організаційної) функціональних підсистем ЄІС МВС;

17) Розроблення єдиних принципів класифікації та кодування на платформі довідників і класифікаторів системи МВС та ЦОВВ;

18) Запровадження авторизованого доступу користувачів до електронних інформаційних ресурсів виключно в межах функціональних завдань з веденням аудиту дій користувачів з інформаційними об'єктами ЄІС МВС;

19) Розробка концептуальних засад розвитку ІТ-інфраструктури системи МВС та ЦОВВ й її інформаційної безпеки, забезпечення автоматизації, прозорості та контрольованості внутрішніх процесів;

20) Впровадження захищеної телекомунікаційної інфраструктури МВС з метою забезпечення функціонування систем централізованого управління інформаційною безпекою в підрозділах системи МВС та ЦОВВ;

21) Забезпечення електронної взаємодії при наданні послуг населенню в електронному вигляді у відповідності до вимог інформаційної безпеки в частині технічної сумісності засобів електронного підпису і спеціалізованого програмного забезпечення.

22) Визначення мети, змісту, строків, форм і методів підвищення кваліфікації посадових осіб, що будуть забезпечувати функціонування ЄІС МВС;

23) Розроблення довгострокових поетапних програм підвищення кваліфікації та організація заходів з виконання цієї Концепції;

24) Ужиття заходів з підвищення конкуренції серед спеціалістів з інформаційно-телекомунікаційних технологій з метою залучення найкращих фахівців до роботи в органах, які реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ.

Центральне ядро Єдиної інформаційної системи МВС - основа інтегрованої міжвідомчої інформаційної платформи, що забезпечує логічне поєднання різнорідних ресурсів. Базовий функціонал ядра реалізує можливість комплексної обробки та зберігання інформації, дозволяє створювати функціональні модулі на його основі, забезпечувати керування функціональними підсистемами (модулями) ЄІС МВС відповідно до прийнятих

угод про інтерфейси. Результатом є створення сучасного інтегрованого середовища для забезпечення достовірної, надійної та оперативної передачі даних між інформаційно-телекомунікаційними системами суб'єктів ЄІС МВС.

Інформаційно-телекомунікаційна система ідентифікації та верифікації особи

Інформаційно-телекомунікаційна система ідентифікації та верифікації особи (далі - ІТС ІтВО) - це інформаційна автоматизована система, створена в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини, за допомогою якої забезпечується прийняття і виконання завдань щодо ідентифікації особи, у тому числі із застосуванням віддаленого доступу. Вказана система з використанням інтегрованих програмних продуктів підтримує взаємодію з Національним банком даних біометричної інформації про особу. Обробка інформації та даних в ІТС ІтВО здійснюється з дотриманням вимог

Закону України "Про захист персональних даних", доступ до яких здійснюється уповноваженими посадовими і службовими особам з використанням засобів електронного цифрового підпису.

ІТС ІтВО запроваджується з метою удосконалення процесів ідентифікації та верифікації особи, покращення механізмів обробки, використання та аналізу мультимедійної інформації та біометричних даних, підвищення оперативності прийняття рішень та вдосконалення обслуговування фізичних та юридичних осіб, інтеграції різних відомчих систем для створення якісно нових інформаційних продуктів - єдине «вікно» доступу для громадян, скорочення бюрократичних накладних витрат, спрощення процедури імміграційних та прикордонних контрольних перевірок, забезпечення прозорості діяльності правоохоронних органів та підвищення контролю за їх діяльністю.

Національний банк даних біометричної інформації про особу

Національний банк даних біометричної інформації про особу (далі - НБД БІПО) - єдине сховище мультимедійної інформації та біометричних даних (дактилокартка, зразки ДНК, відцифрований підпис особи, відцифрований образ обличчя особи), зібраних та накопичених уповноваженими органами, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ, а також отримані під час їх взаємодії з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами правопорядку інших держав, фізичними та юридичними особами, під час наповнення реєстрів і баз (банків) даних про осіб, що доставлялись у випадках й порядку, визначених законом до зазначених уповноважених органів, осіб підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, обвинувачених, підсудних, та осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, а також інформації та даних, отриманих під час видачі документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи. В НБД БІПО мультимедійна інформація та біометричні дані накопичуються та зберігаються із застосування комплексної системи захисту інформації та з дотриманням вимог Закону України "Про захист персональних даних". Доступ до згаданої інформації та даних надається уповноваженим посадовим і службовим особам з використанням засобів електронного цифрового підпису.

Запровадження НБД БІПО надасть можливість організувати

централізоване збереження необхідних даних для ідентифікації та подальшої верифікації осіб в електронному вигляді та удосконалити механізми використання такої інформації, як в правоохоронній діяльності так і наданні послуг населення.

Реєстр відомостей про статус особи у кримінальному проваджені та судимості

Реєстр відомостей про статус особи у кримінальному проваджені містить відомості про підозрюваних, обвинувачених, виправданих та засуджених осіб. Метою його створення є забезпечення єдиного обліку осіб, які підозрюються, обвинувачуються у вчиненні кримінальних правопорушень, або щодо яких судом постановлено виправдувальні чи обвинувальні вироки; удосконалення інформаційно-аналітичної обробки статистичної звітності щодо таких осіб; оптимізація пошукових систем даних стосовно цих осіб з використанням сучасних та продуктивних засобів пошуку, що у свою чергу сприятиме підвищенню продуктивності роботи правоохоронних органів; забезпечення повної автоматизації надання інформаційних довідок за зверненням фізичних осіб на отримання відомостей про себе про наявність або відсутність відомостей про судимість.

Інформаційна (автоматизована) система управління нарядами

Автоматизація процесів накопичення, систематизації та аналітичної обробки та візуалізації інформації, яка формує оперативну оцінку стану публічної безпеки і порядку дозволить підвищити ефективність здійснення дистанційного управління силами та засобами поліції з метою протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, надання в межах, визначених законодавством України, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги; дозволить оперативно реагувати на повідомлення про кримінальні та адміністративні правопорушення та контролювати своєчасність прибуття нарядів поліції.

Інформаційна (автоматизована) система управління нарядами будується за принципами інформування про подію, що потребує реагування в режимі real-time з геопросторовою прив'язкою, динамічного контролю просторового положення й дотримання регламентних дій поліцейських нарядів та широкого використання засобів відеоспостереження.

Єдиний реєстр зброї містить дані про зброю, що перебуває у володінні та користуванні фізичних і юридичних осіб, яким надано дозвіл на придбання, зберігання, носіння, перевезення зброї.

Удосконалення програмного-технічного забезпечення обліку зброї направлено на здійснення своєчасного та в повному обсязі наповнення згаданого реєстру, забезпечення швидкої обробки інформаційних запитів та збереження інформаційних ресурсів. Оптимізація пошукової системи цього реєстру з використанням більш сучасних та продуктивних засобів пошуку, сприятиме підвищенню продуктивності його роботи. Удосконалення процесів обліку зброї дозволить покращити контроль за дотриманням порядку виготовлення, придбання, обліку, зберігання, охорони та використання зброї, у тому числі на

об'єктах дозвільної системи, а також правил вилучення, приймання, обліку і зберігання вилученої, добровільно зданої та знайденої зброї, підвищити рівень координації дій уповноважених органів, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами правопорядку інших держав, фізичними та юридичними особами, на цьому напрямку.

Єдиний державний реєстр МВС щодо зареєстрованих транспортних засобів та їх власників

Модернізація Єдиного державного реєстру МВС щодо зареєстрованих транспортних засобів та їх власників передбачає заходи з розширення обсягу інформації про транспортний засіб до детальної історії (інформація про кількість власників, участь в дорожньо-транспортних пригодах, тощо), а також підвищення ефективності використання обліків, зареєстрованих транспортних засобів та їх власників під час обслуговування фізичних та юридичних осіб, і удосконалення порядку надання відомостей на вимогу уповноважених органів, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ. Такі заходи дозволять забезпечити безпеку та знизити ризики порушень під час проведення операцій з купівлі-продажу автотранспорту; заощаджувати час і уникати зайвих матеріально-технічних витрат для виконання функцій задля яких запроваджено реєстр.

Система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі

Система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі це взаємопов'язана сукупність технічних, програмних і апаратних засобів обробки інформаційних файлів та метаданих та обміну, з використанням телекомунікаційних мереж, інформацією, необхідною для реалізації організаційних і процесуальних заходів під час здійснення контролю за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками.

Логічне поєднання інформаційних ресурсів названої системи з єдиним інтегрованим інформаційним простором системи МВС та ЦОВВ дозволить підвищити якість управління ситуаціями, пов'язаними із забезпеченням безпеки дорожнього руху, задіяти надійні механізми збору та обробки інформації з дорожніх датчиків та інших технічних засобів збору інформації про дорожній рух; організувати надійний, оперативний і захищений процес обміну інформацією, надання послуг та інформування учасників дорожнього руху, підтримання правопорядку в громадських місцях, а також підвищити рівень попередження, розкриття та розслідування злочинів.

Система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112

Система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 (далі - система 112) повинна будуватися на принципах комплексного надання допомоги населенню у разі виникнення екстрених ситуацій, що загрожують здоров'ю, життю, майну або навколишньому природному середовищу, громадському порядку, інших небезпечних подій. Базовими, у побудові системи 112, мають стати наступні компоненти:

- широке використання інформаційно-телекомунікаційних технологій при налаштуванні доступу населення до системи надання екстреної допомоги, а також організації електронної взаємодії нарівні суб'єктів, що забезпечують реагування на екстрену подію;

- використання інформаційних (автоматизованих) систем для інформаційно-аналітичної підтримки при прийнятті рішень під час реагування на екстрені та надзвичайні події.

- використання засобів відеоспостереження та фіксації подій в реальному часі;

- застосування електронних пристроїв та систем, шляхом їх інтегрування

до єдиної мережі з метою попередження екстрених подій та оперативного реагування у разі їх виникнення.

Побудова системи 112 шляхом сумісності традиційних методів реагування на екстрені та надзвичайні події і інформаційно-телекомунікаційних технологій дозволить в разі підвищити ефективність надання допомоги населенню та значно удосконалити діяльність аварійно-рятувальних служб, поліції та медиків, віддалено бачити ситуацію на місці екстреної події, оперативно задіяти доступні ресурси, забезпечувати інформацією урядові та регіональні кризові центри в реальному масштабі часу.

Інтегрована система автоматизованого управління кордонами та міграційними процесами

Передбачається впровадження ефективних електронних інструментів обміну інформацією та співробітництва і координації дій суб'єктів інтегрованого управління кордонами з іншими органами державної влади, з метою підвищення якості охорони державного кордону та управління міграційними процесами, подальша розбудова

інформаційно-телекомунікаційних систем щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон з використанням методів ідентифікації та верифікації, а також модернізація функцій обробки інформації про осіб, які перетинають державний кордон, та їх паспортних документів з використанням електронних носіїв інформації, у тому числі з функцією біометричного контролю, впровадження електронних механізмів управління міграційними процесами і прогнозування ситуацій щодо біженців та інших категорій мігрантів. Розвиток системи, також, передбачає запровадження механізму приведення інформації про особу, що міститься у наявних державних та єдиних реєстрах, інших інформаційних базах (банках) даних, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій, та використовуються з метою проведення ідентифікації осіб, до єдиного ідентифікатора.

Автоматизована система аналітичного забезпечення та оперативного інформування (ГІС)

ГІС МВС - це сукупність технічних, програмно-лінгвістичних та організаційно-правових засобів, включаючи телекомунікаційні канали, Інтернет та мобільний зв'язок, а також автоматизовані системи управління даними, які використовуються для збору, формування, обробки, передачі або прийому

інформації про стан громадської безпеки, суспільно-політичних, економічних процесів та її подальше відображення на веб-порталі у вигляді геоінформаційної системи із розподіленим доступом користувачів.

Метою впровадження ГІС МВС є підвищення ефективності управління та прогнозування стану громадської безпеки шляхом автоматизації процесів отримання та обробки адміністративних та оперативних даних з метою створення поточної та прогнозованої аналітики, оперативного інформування керівництва МВС та громадськості про стан публічної безпеки та виконання владних повноважень органів системи МВС та ЦОВВ, інформування про надзвичайну подію в режимі real-time суб'єктів, залучених до відповідного реагування.

Єдина система електронного документообігу.

Єдина система електронного документообігу має автоматизувати діловодство та документообіг і охоплювати всі етапи життєвого циклу документів в системі МВС та ЦОВВ з використанням WEB-орієнтованої архітектури, що дозволить організувати як центральні автоматизовані діловодства (апарат МВС, ЦОВВ тощо), так і автоматизовані діловодства структурних підрозділів.

Метою запровадження названої системи є автоматизація та оптимізація процесів документообігу електронних документів та документів в паперовому вигляді, перехід до роботи з електронними документами в системі МВС та ЦОВВ з використанням ЕЦП, забезпечення необхідно рівня безпеки при роботі з документами, прискорення як внутрішніх інформаційних потоків, так й з іншими державними органами (інтеграція СЕД системи МВС та ЦОВВ з СЕВ ОВВ), забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки діяльності системи МВС та ЦОВВ, якості і своєчасності прийняття управлінських рішень, взаємодії виконавців, створення єдиного сховища електронних документів для оперативності доступу до архівної інформації, уніфікація програмного забезпечення, що надасть можливість знизити собівартість підтримки, модернізації та обслуговування СЕД системи МВС та ЦОВВ.

Інтернет-портали МВС та ЦОВВ.

Веб-портали МВС та ЦОВВ забезпечують безкоштовний доступ фізичних та юридичних осіб, державних органів і установ до інформації про діяльність підрозділів системи МВС та ЦОВВ. Подальше вдосконалення та розвиток веб-порталів дозволить удосконалити способи інформування громадськості про результати виконання владних повноважень органами системи МВС та ЦОВВ та їх компетенцію і порядок звернення до таких органів, знайти інформацію про послуги, у тому числі електроні, які надаються органами, що реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ, спростити порядок доступу до таких послуг, у тому числі із застосуванням принципу єдиного вікна ("one-stop-shop") та взаємодії галузевих ресурсів з Єдиним державним порталом адміністративних послуг;

надсилати запити на отримання публічної інформації, отримати доступ до інших інтерактивних сервісів. Після впровадження ЄІС МВС веб-портали системи МВС та ЦОВВ стануть однією з основних її складових.

Основний та резервний Центр обробки даних МВС (ЦОД МВС).

Побудова основного та резервного ЦОД як єдиного програмно-технічного рішення дозволить вирішити наступні завдання:

- централізація обчислювальних ресурсів та систем зберігання;
- підвищення рівня доступності та цілісності інформаційних масивів;
- динамічне керування обчислювальними потужностями та системами зберігання даних;
- зниження витрат на утримання інфраструктури ЦОД;
- впровадження нових сервісів, що можуть надаватись ІТ-інфраструктурою МВС без необхідності проектування та впровадження нових серверних засобів;
- утримання висококваліфікованого персоналу для обслуговування однотипних технічних засобів;
- впровадження дієвої комплексної системи захисту інформації;
- забезпечення функціонування сервісів ІТ-інфраструктури у випадку надзвичайних ситуацій.

Побудова основного та резервного ЦОД на територіально рознесених площадках мінімізує ризики, пов'язані з функціонуванням ІТ-інфраструктури в умовах надзвичайних ситуацій, пов'язаних як з техногенними катастрофами так і можливими суспільними заворушеннями.

Комплексна система захисту інформації (КСЗІ).

Для реалізації завдань з модернізації захищеної телекомунікаційної інфраструктури системи МВС та ЦОВВ необхідно розробити відомчу нормативну базу з питань технічного захисту інформації та забезпечити впровадження комплексних систем захисту інформації з підтвердженою відповідністю для захищеної обробки інформації ЄІС МВС та її функціональних модулів. Створення КСЗІ забезпечить захист інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційних системах та контролювану на всіх етапах обробку службової інформації в ЄІС МВС. Таким чином, буде впроваджено дієву систему захисту інформації на всіх етапах функціонування ІТ-інфраструктури, впровадження контрольованої технології обробки службової інформації, захисту інформаційних ресурсів при інтеграції з автоматизованими системами інших державних органів та установ. Опис підсистеми «комплексна система захисту інформації (КСЗІ)» наведений в концепції є достатнім для загального розуміння створення КСЗІ і не потребує більш докладних описів та план-схем, у зв'язку з тим, що конфігурації системи, тенденції створення та застосування різноманітних методів і підходів щодо створення, можуть потребувати коректив.

Модернізація та розвиток локальних обчислювальних мереж системи МВС та ЦОВВ, розвиток корпоративної мережі.

Здійснення модернізації та забезпечення розвитку локальних обчислювальних мереж системи МВС та ЦОВВ є одним з ключових питань, пов'язаних з галузевою інформатизацією. У рамках створення єдиного інтегрованого інформаційного середовища необхідно забезпечити розвиток систем передачі даних, пов'язаний із зростанням інформаційних потоків і необхідністю збільшення швидкостей передачі інформації, а також з метою підвищення надійності функціонування. Передбачено модернізацію активного

мережевого устаткування, підвищення рівня контролю роботи користувачів, покращення управління потоками даних, забезпечення можливостей щодо подальшого розвитку і розширення мереж з метою підвищення надійності, відмовостійкості, захищеності, керованості і продуктивності телекомунікаційних мереж системи МВС та ЦОВВ.

Модернізація телекомунікаційної інфраструктури дозволить забезпечити стійку і безперебійну роботу всіх автоматизованих і прикладних систем не лише усередині локальних мереж, але й забезпечить необхідну базу для інтеграції із зовнішніми, у тому числі територіально віддаленими системами

Усі вищеперелічені реєстри є функціональними модулями (компонентами) ЄІС МВС та є доступними через програмний інтерфейс. Доступ до реєстрів є захищеним та доступним для інформаційних (автоматизованих) систем уповноважених органів державної влади. Таким чином, створюється інформаційний фундамент та технічна інфраструктура необхідна для функціонування ЄІС МВС як семантичного ядра загальнодержавної інформаційної системи (e-State).

Очікувані результати.

Реалізація Концепції сприятиме:

створенню єдиного інтегрованого інформаційного середовища, побудованого за принципами наскрізної сумісності баз даних та технологічної незалежності, що поєднає ресурси апарату Міністерства та його територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, Національної гвардії України, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, для спільного контрольованого використання;

упровадженню ефективної уніфікованої системи планування та управління інформаційними ресурсами з використанням сучасних європейських та євроатлантичних підходів, і відповідно, забезпеченню

консолідації ресурсів та підвищення економічної ефективності їх використання;

нормативно-правовому врегулюванню відносин у сфері галузевої інформатизації та електронної взаємодії на рівні державного апарату;

переходу на якісно нову модель інформаційно-аналітичної підтримки управлінської діяльності органів, які реалізують державну політику у сфері внутрішніх справ, що дозволить відійти від організаційного та функціонального дублювання завдань і, таким чином, прискорити їх виконання;

створенню державного системного інтегратора, що одночасно забезпечить розробку та реалізацію вискоєфективних рішень щодо впровадження новітніх інформаційних технологій в діяльність системи МВС та ЦОВВ;

оптимізації технічних засобів та програмних комплексів, які автоматизують службові процеси суб'єктів системи МВС та ЦОВВ з метою підвищення ефективності використання фінансових ресурсів;

централізації процесів, пов'язаних із зберіганням, обробкою, передачею та захистом даних, що містяться в галузевих інформаційних ресурсах;

удосконаленню якості і доступності електронного сервісу фізичним та

юридичним особам;

гарантуванню визначеного рівня безпеки інформаційних ресурсів при наданні до них широкого доступу авторизованих користувачів;

запровадження централізованого використання електронного цифрового підпису, як засобу контролю та аудиту за роботою користувачів з функціями моніторингу та аналізу;

інтегруванню інформаційних ресурсів системи МВС та ЦОВВ до загальнодержавної системи інформаційних ресурсів та сервісів з використанням єдиного ідентифікатора;

формуванню стабільного і високопрофесійного кадрового складу для сфери інформатизації системи МВС та ЦОВВ, а також підвищення рівня інформаційно-комунікаційної компетентності управлінського персоналу;

впровадження механізмів оцінки діяльності системи МВС та ЦОВВ у сфері протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, а також безпосередньо криміногенної ситуації за допомогою електронних технологій, забезпечення широкого використання багатоканального зворотного зв'язку з різними категоріями населення на базі відкритих ГІС-ресурсів.

2. Перспективи розвитку Інформаційного порталу Національної поліції України.

Перспективи розвитку і модернізації Інформаційного порталу Національної поліції України викладені в «Частковому технічному завданні на модернізацію Інформаційно-телекомунікаційної системи

«ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОРТАЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ» (ШИФР – «ІПНП»)).

Призначення

Система ІПНП призначена для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Національної поліції України, наповнення та підтримки в актуальному стані інформаційних ресурсів баз (банків) даних, що входять до ЄІС МВС, забезпечення щоденної діяльності органів (закладів, установ) поліції у сфері трудових, фінансових, управлінських відносин, відносин документообігу та електронної взаємодії з МВС, іншими органами державної влади.

Мета модернізації (побудови)

Метою модернізації (побудови) системи ІПНП є створення високонадійної, сучасної програмно-технічної інфраструктури поліції, що сприятиме захисту конституційних прав і свобод громадян та інтересів держави, суттєвому удосконаленню інформаційного забезпечення поліції, інформаційній взаємодії правоохоронних та інших державних органів у сфері боротьби зі злочинністю, що забезпечить:

1) підвищення:

- надійності та ефективності;
- повноти і достовірності обліку інформації, яка утворена в процесі діяльності поліції;
- оперативності інформаційної взаємодії між центральним та регіональними органами поліції;

2) формування інформаційних ресурсів ЄІС МВС;

3) надання безпосереднього оперативного доступу до інформаційних ресурсів ЄІС МВС та інших органів державної влади у випадках, визначених законодавством;

4) генерацію інтерфейсів та оброблення тимчасових наборів даних для здійснення інформаційної взаємодії органів (підрозділів) поліції, суб'єктів системи ІППІ з іншими органами державної влади, органами правопорядку іноземних держав, міжнародними організаціями;

5) надання пошукових та аналітичних сервісів для використання інформації з інформаційних ресурсів (баз даних) поліції, МВС та інших органів державної влади в межах службової діяльності відповідно до рівня доступу і повноважень за запитом або регламентом;

6) впровадження оброблення біометричних даних для можливості проведення портретної ідентифікації осіб, формування та використання дактилоскопічної інформації, у тому числі ДНК-профілів;

7) використання програмних компонентів геоінформаційних підсистем для візуалізації інформації у вигляді електронних карт, автоматичної зміни зображеного образу об'єкта в залежності від зміни його характеристик, зміни масштабу та деталізації картографічної інформації в інформаційних ресурсах;

8) автоматизацію процесів управління силами та засобами поліції;

9) запровадження електронного документообігу в органах (підрозділах) поліції, обмін електронними документами з МВС та іншими органами державної влади;

10) захист інформації та розмежування доступу до інформації, що зберігається в базах даних системи ІППІ;

11) зниження витрат на експлуатацію та підтримку системи за рахунок уніфікації та спрощення використання її складових.

Підсистеми ІП НПУ:

1) **ІП «Єдиний облік»** – автоматизований облік заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, зареєстрованих органами Національної поліції України, у тому числі їх структурними (відокремленими) підрозділами (управліннями, відділами, відділеннями), а також організація контролю за дотриманням порядку веденням цього обліку відповідно до Інструкції;

2) **ІП «Кримінальна статистика»** – автоматизований облік відомостей про кримінальні правопорушення, осіб, які їх учинили або підозрюються в їх учиненні, досудове розслідування за якими здійснюється слідчими органів поліції. Ведення обліку регламентовано Положенням;

3) **ІП «Адміністративна практика»** – автоматизований облік відомостей щодо зареєстрованих в органах поліції адміністративних правопорушень, осіб, які їх учинили, результатів розгляду цих правопорушень та виконання накладених стягнень у вигляді штрафів та обмін даними про виписки з рахунків надходжень державного бюджету щодо адміністративних штрафів між інформаційною підсистемою «бюджетна установа МВС» та системою ІППІ. Ведення обліку регламентовано інструкціями;

4) **ІП «Корупція»** – автоматизований облік даних стосовно всіх зареєстрованих кримінальних та адміністративних корупційних правопорушень,

осіб, які їх учинили, та результатів розгляду цих правопорушень у судах. Ведення обліку регламентовано Інструкцією (п.1.4.3.4);

5) **ІІІ «Особа»** («Правопорушник» та «Підсудний») – автоматизований облік інформації про осіб, щодо яких поліцейські здійснюють профілактичну роботу, а також про обвинувачених осіб, обвинувальний акт щодо яких направлено до суду;

6) **ІІІ «Розшук»** – автоматизований облік відомостей щодо розшуку підозрюваних, обвинувачених (підсудних) осіб, які ухиляються від відбування покарання, безвісно зниклих та інших категорій осіб, які розшуковуються відповідно до Інструкції;

7) **ІІІ «Пізнання»** – автоматизований облік інформації у тому числі біометричних даних щодо осіб, які переховуються від органів влади, безвісно зниклих осіб, невпізнаних трупів та людей, які не можуть надати про себе будь-яку інформацію у зв'язку з хворобою або неповнолітнім віком. Ведення обліку регламентовано Інструкцією;

8) **ІІІ «Гарпун»** – автоматизований облік даних про транспортні засоби, які пересуваються шляхами загального користування та номерні знаки, які розшуковуються з будь-яких підстав у рамках кримінального або виконавчого провадження, стали засобом або предметом учиненого кримінального правопорушення, та інші відомості про транспорт, які можуть становити службовий інтерес для правоохоронних органів при з'ясуванні об'єктивних обставин у разі встановлення або запобігання факту порушень прав та свобод людини, гарантованих державою;

9) **ІІІ «Номерні речі»** – автоматизований облік відомостей щодо речей, викрадених, вилучених з ознаками підробки, заборонених або обмежених в обігу у фізичних осіб, безгосподарних, знайдених або вилучених із камер схову вокзалів, аеропортів, зданих до органів поліції, які мають індивідуальні заводські (фабричні) номери;

10) **ІІІ «Культурні цінності»** – автоматизований облік даних щодо викрадених, вилучених культурних цінностей, що належать до об'єктів матеріальної і духовної культури та мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення, матеріали щодо яких зареєстровано органами поліції;

11) **ІІІ «Кримінальна зброя»** – автоматизований облік відомостей про викрадену, втрачену, вилучену, знайдену зброю, а також добровільно здану зброю із числа тієї, що незаконно зберігалася, незалежно від її технічного стану, що має індивідуальні заводські (фабричні) номери або номери деталей: нарізної, комбінованої, гладкоствольної, газової, пневматичної, стартової, сигнальної, під патрон Флобера, холодної, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії. Ведення обліку регламентовано Інструкцією;

12) **ІІІ «Зареєстрована зброя»** – автоматизований облік відомостей стосовно зброї, що має індивідуальні заводські (фабричні) номери, перебуває в користуванні громадян, підприємств, установ, організацій, господарських об'єднань, яким надано, відповідно до законодавства, дозвіл на її придбання, зберігання, носіння, перевезення, та яка обліковується органами поліції: нарізної, комбінованої, гладкоствольної, газової, пневматичної, холодної, пристроїв

вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії. Ведення обліку регламентовано Інструкцією;

13) **ІІІ «Домашній арешт»** – автоматизований облік даних стосовно підозрюваних, обвинувачених, щодо яких застосовано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. Ведення обліку регламентовано Інструкцією;

14) **ІІІ «Документ»** – автоматизований облік відомостей про викрадені (втрачені) паспортні документи, інформацію щодо яких зареєстровано органами поліції за зверненнями громадян;

15) **ІІІ «Атріум»** – автоматизований облік даних стосовно осіб, звільнених з місць позбавлення волі, засуджених та тих, які притягаються до кримінальної відповідальності;

16) **ІІІ «Дактилоскопічний облік»** – автоматизований облік відомостей про дактилоскопічні карти, складені щодо осіб, затриманих за підозрою у вчиненні правопорушень (адміністративне затримання, затримання згідно з дорученням органів правопорядку, затримання осіб органами досудового розслідування, адміністративний арешт, домашній арешт), а також невідомих трупів та людей, які не можуть надати про себе будь-яку інформацію у зв'язку з хворобою або неповнолітнім віком;

17) **ІІІ «Аналітика»** – програмний комплекс аналітичних засобів забезпечує роботу генератора запитів та генератора звітів.

Генератор запитів - уніфікована система пошукових та аналітичних сервісів для використання інформації з інформаційних ресурсів (тимчасових наборів даних, баз даних) поліції, МВС та інших органів державної влади для забезпечення службової діяльності працівників поліції відповідно до їх повноважень та наданого рівня доступу.

Функції генератора запитів:

1) пошуку:

- за основними реквізитами документа (скорочений пошук);
- за усіма реквізітами документа, що вводиться (розширений пошук);
- за пов'язаними між собою об'єктами;
- за введеним SQL-запитом;
- за біометричною інформацією, у тому числі графічною та відео;

2) перевірки інформації на наявність ідентичної при введенні її до ІІІ (стосується взаємопов'язаних об'єктів «особа», «подія» («кримінальне провадження», «зареєстроване повідомлення про кримінальне правопорушення»), «предмет» («транспортний засіб», «зброя», «номерна річ», «культурні цінності») та «територіальний об'єкт»);

3) встановлення зв'язків між об'єктами з визначенням їх типів;

4) збереження документів, відібраних за результатами пошуку, їх сортування та перетин;

5) виведення інформації з відображенням побудови зв'язків за принципом «Досьє» на конкретний об'єкт обліку;

6) візуалізації результатів запитів у вигляді електронних карт, автоматичної зміни зображеного образу об'єкта в залежності від зміни його характеристик, зміни масштабу та деталізації картографічної інформації для

відображення даних;

7) виведення результатів запитів для друку або збереження у файл (до редакторів MS Word та Excel) відповідно до уніфікованої форми;

8) збереження історії запитів.

Генератор звітів – уніфікована система створення звітів, а саме представлення інформації в табличному вигляді з інформаційних ресурсів (тимчасових наборів даних, баз даних) поліції, МВС та інших органів державної влади для забезпечення службової діяльності працівників поліції, проведення аналізу інформації, прийняття управлінських рішень та організації відповідного контролю.

Функції генератора звітів:

- 1) реєстрація та виведення інформації щодо запитів;
- 2) формування та друк звітів за результатами пошуку:
  - за стандартним форматом;
  - з визначенням інформації (об'єктів та їх реквізитів), яка має увійти до звіту;
  - текстова інформація у табличному вигляді;
  - статистичні дані за визначеними умовами (у табличному вигляді з формуванням логічних назв колонок таблиці);
  - за стандартним форматом аналітичного пошуку («двійники», «ініціативка»);
  - відображення даних у графічному вигляді.
- 3) експорт звітів до редакторів MS Windows та Excel;
- 4) збереження відібраних списків;
- 5) збереження історії запитів;
- 6) збереження форматів виводу.

18) **Підсистема підтримки електронних цифрових підписів** – це програмні засоби, що розміщуються та функціонують на програмно-технічних потужностях ІПНП та забезпечують можливості накладання електронного цифрового підпису на документи, утворені в процесі оперативно-службової діяльності поліції в електронному вигляді та внесені до ІПНП, контролю за автентифікацією дій користувачів, які вносять будь-які зміни до системи ІПНП, використання ЕЦП для засобів криптографічного захисту інформації, взаємодії з центрами сертифікації ключів;

19) **ІІІ Аналітика ситуаційних центрів** – сукупність програмних модулів для формування узагальнених автоматизованих відомостей, інформаційно-аналітичних матеріалів з питань протидії злочинності, у тому числі за окремими видами кримінальних правопорушень та на території окремих регіонів, забезпечення публічного порядку та безпеки, протидії терористичній діяльності, ліквідації наслідків стихійного лиха тощо. Забезпечує узагальнення та моніторинг відомостей про кримінальні правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події, які надходять з різних джерел за визначеними або пов'язаними параметрами – ознаками, джерелами, фактами, об'єктами, особами, які необхідні для підготовки та прийняття управлінських рішень у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, публічної безпеки і порядку, протидії злочинності та терористичній діяльності, надання відповідної

інформації керівництву Національної поліції України та органам і підрозділам поліції. Функціонування підсистеми регламентовано Положенням;

20) **ІІІ Ведення користувачів ІІІІІ** – забезпечує реалізацію таких функцій:

- реєстрація користувачів центрального ПТК;
- надання користувачам центрального ПТК прав доступу до програмних комплексів та інформаційних підсистем з відповідними «привілеями»;
- блокування, видалення (відміна), зміна «привілеїв» та редагування запису користувача центрального ПТК;
- перегляд системних журналів стосовно дій користувачів;
- підтвердження зміни повноважень користувача відповідно до підсистеми управління персоналом.

21) **ІІІ Кримінальна аналітика** – забезпечує доступ (інформаційну взаємодію) до інформаційних ресурсів окремим програмним засобам або формує необхідні інтерфейси, що використовуються для функціонування моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою «Intelligence Led Policing»;

22) **ІІІ Ведення класифікаторів** – призначена для редагування набору типових записів, що використовуються в інформаційних підсистемах та програмних комплексах центрального ПТК;

23) **ІІІ Конвертації інформації** – забезпечує перенесення та модифікацію даних між наявною та модернізованою системою ІІІІІ.

Формування у складі центрального ПТК ІІІІІ власних баз даних у сфері управлінських відносин, необхідних для виконання покладених на поліцію повноважень, а також забезпечення щоденної діяльності поліції у сфері трудових, фінансових відносин, відносин документообігу:

1) **ІІІ фінансово-господарською діяльності** – автоматизована підсистема обліку однострою, службового автотранспорту та майна органів та структурних підрозділів Національної поліції;

2) **ІІІ «Рекрутинг»** – автоматизована система підбору кадрів, яка призначена забезпечувати проведення конкурсу на вакантні посади в НПУ та його інформаційне супроводження (окрім вакантних посад до підрозділів патрульної поліції);

3) **ІІІ «Кадри»** – автоматизована підсистема обліку персоналу НПУ;

4) **ІІІ «Архів»** – автоматизований облік відомостей про склад, зміст і місцезнаходження архівних фондів і (або) архівних документів, створених під час діяльності органів і підрозділів поліції;

5) **ІІІ СЕДО (Система електронного документообігу)** – призначена для документального забезпечення процесів управління та автоматизації діловодства та документообігу, здійснення контролю за виконавською дисципліною, забезпечення обробки електронних документів та за необхідності, документів у паперовому вигляді в діяльності Національної поліції та МВС. Ведення системи регламентовано Вимогами;

6) **ІІІ Система електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів** – це окремий абонентський програмний модуль, що розміщується та функціонує на програмно-технічних потужностях ІІІІІ,

призначений для автоматизації та технологічного забезпечення обміну електронними даними між суб'єктами владних повноважень з державними електронними інформаційними ресурсами під час надання адміністративних послуг та здійснення інших повноважень відповідно до покладених на них завдань шляхом використання сервіс-орієнтованої архітектури, що є інтерфейсами прикладного програмування доступу до державних електронних інформаційних ресурсів, побудованими згідно з єдиними вимогами, а також шляхом використання єдиних форматів, протоколів, довідників, шаблонів та класифікаторів. Функціонування підсистеми регламентовано Постановою;

7) **Call-центр Національної поліції** – автоматизована система прийому повідомлень на «гарячу» телефонну лінію 0800-500202. Забезпечує прийняття, фіксацію, оброблення та реєстрацію звернень громадян щодо питань, пов'язаних з діяльністю поліції (довідкова інформація, скарги на дії чи бездіяльність працівників поліції та повідомлення про правопорушення);

8) **ІІ «102»** – автоматизована підсистема прийому повідомлень «102» за допомогою телекомунікаційних мереж. Забезпечує прийняття, фіксацію, оброблення та реєстрацію повідомлень про правопорушення та інші події, передачу інформації про них відповідним оперативно-диспетчерським службам для організації реагування на такі повідомлення. Функціонування підсистеми регламентовано Інструкцією;

9) **ІІІ «Цунамі»** – автоматизована підсистема централізованого управління нарядами поліції. Забезпечує управління силами й засобами органів та підрозділів поліції для реагування на повідомлення про правопорушення та інші події. Підсистема забезпечує інтеграцію прийнятих формалізованих повідомлень про правопорушення та інші події, інформацію про наявні сили поліції для здійснення реагування та їх статуси, їх взаємної геоінформаційної прив'язки, обміну інформацією з мобільними терміналами, що використовуються патрулями та іншими силами, інтерфейсів, аналітичних засобів для прийняття ефективних управлінських рішень диспетчерською службою. Функціонування підсистеми регламентовано Інструкцією;

10) **Програмний модуль інтеграційної платформи ІПНП** для взаємодії інформаційних підсистем Національної поліції з регіональними сегментами систем забезпечення публічної безпеки і порядку (в рамках реалізації проектів «Безпечне місто»), інформаційними підсистемами та реєстрами інших ЦОВВ, у тому числі для здійснення розшуку осіб, транспортних засобів, забезпечення безпеки дорожнього руху та відеоаналізу інформації;

11) **Підсистема картографічної інформації** – програмні компоненти геоінформаційних підсистем, що необхідні для візуалізації інформації у вигляді електронних карт, автоматичної зміни зображеного образу об'єкта залежно від зміни його характеристик, масштабу та деталізації картографічної інформації для відображення даних;

12) **ІІІ «ДТП»** – автоматизований облік відомостей про дорожньо-транспортні пригоди, у тому числі фото-відеозображення з місця події, фіксування координат події на карті регіону (країни);

13) **ІІІ «Дозвіл БДР»** – автоматизований облік відомостей щодо

дозволів на рух окремих категорій транспортних засобів, у тому числі небезпечних та негабаритних вантажів. Особливістю ІІ є сервіси друку паперового вигляду дозвільного документа та перевірки оригінальності дозвільного документа за допомогою QR-коду із застосуванням будь-якого пристрою з функцією розпізнавання цього коду. Функціонування підсистеми регламентовано Правилами;

14) **ІІІ «ITT-Custody records»** – автоматизована підсистема, що забезпечує відстеження порядку тримання осіб в ізоляторах тимчасового тримання головних управлінь Національної поліції (ІІТ) для здійснення оперативного реагування на випадки порушення їх прав і законних інтересів, протиправних дій працівників поліції стосовно них, а також формування та ведення статистичних даних. Підсистема створюється відповідно до Меморандуму;

15) **Сегмент порталу взаємодії з ресурсами в мережі Інтернет** – програмний комплекс, що забезпечує підтримку мобільних додатків, призначених для інформування підрозділів поліції про правопорушення та події, поліпшення комунікації між органами поліції і громадськістю.

Розвиток програмного комплексу необхідно здійснювати на основі експериментального проекту мобільного додатку «Моя поліція» (здійснює опрацювання повідомлень та звернень громадян, які надійшли із застосуванням технологій для мобільних телефонних пристроїв (смартфонів).

За допомогою мобільного додатку передбачено опрацювання наступних основних функціональних можливостей:

- кнопка «SOS» використовується для відправлення екстреного виклику на спецлінію «102»;
- повідомлення про правопорушення (у тому числі з фото-, відео- та аудіофайлами);
- push-сповіщення – отримання користувачами важливої інформації від поліції (у тому числі про надзвичайні новини, орієнтування, перекриття руху під час проведення масових заходів тощо);
- «активний свідок» – дозволяє швидко знаходити свідків правопорушення, використовуючи потенціал мобільних платформ;
- карта відділень поліції та медичних закладів – можливість відшукати найближче відділення, куди можна звернутися за допомогою;
- інструкція спілкування з поліцейськими – як правильно діяти у тій чи іншій ситуації, а також як мають поводитися поліцейські;
- моніторинг роботи поліцейських – користувачі програми мають змогу оцінити роботу поліцейського за п'ятибальною шкалою, а також залишити анонімний відгук;
- актуальні новини поліції – можливість користувачів ознайомитися з новинами поліції.

Створюється відповідно наказу Національної поліції;

15) Програмний модуль взаємодії з операторами мобільного зв'язку – забезпечує обмін даними між центральним ПТК ІІНП та операторами мобільного зв'язку для забезпечення функціонування мобільних терміналів;

16) Підсистема взаємодії веб-інтерфейсів – призначена для поєднання

відокремлених веб-інтерфейсів та програмно-технічних засобів на єдину веб-платформу для приведення до однакової функціональності, ергономіки та технічної естетики.

2. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС) – "Електронний суд"

- 1 Нормативна база
- 2 Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система
- 3 Що таке «електронний суд»
- 4 Початок роботи «електронного суду»
- 5 Реєстрація в підсистемі «Електронний суд»
- 6 Переваги використання «Електронного суду»
- 7 Корисні посилання

Нормативна база

Цивільний процесуальний кодекс України

Кодекс адміністративного судочинства України

Закон України «Про судоустрій і статус суддів»

Закон України від 03 жовтня 2017 року № 2147-VIII «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів»

Закон України Закон України від 27 квітня 2021 року № 1416-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи»

Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30

Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджене рішенням Вищої ради правосуддя від 17 серпня 2021 року № 1845/0/15-21

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС) — сукупність інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством та цим Положенням процесів діяльності судів, органів та установ в системі правосуддя, включаючи документообіг, автоматизований розподіл справ, обмін документами між судом та учасниками судового процесу, фіксування судового процесу та участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також автоматизацію процесів, які забезпечують фінансові,

майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів ЄСІТС.

Модулі ЄСІТС

Офіційний веб-портал «Судова влада України»;
Єдиний державний реєстр судових рішень;
Офіційна електронна адреса (Електронний кабінет);
Єдина підсистема управління фінансово-господарськими процесами;
Єдиний контакт-центр судової влади України;
Модуль «Автоматизований розподіл»;
Підсистема «Електронний суд»;
Модуль «Судова статистика».

До її складу ЄСІТС має увійти, також і Єдиний державний реєстр судових рішень, і система автоматизованого арешту коштів у рамках виконавчого провадження, а адміністратор ЄСІТС матиме доступ до інформації Єдиного державного демографічного реєстру.

Що таке «електронний суд»

Підсистема «Електронний суд» - це підсистема, що забезпечує обмін процесуальними документами (надсилання та отримання документів) в електронній формі між судами, органами та установами системи правосуддя, між судом та учасниками судового процесу, між учасниками судового процесу.

Відповідно до вимог процесуального законодавства з початком функціонування підсистем (модулів) ЄСІТС адвокати, нотаріуси, приватні виконавці, арбітражні керуючі, судові експерти, державні органи, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання державного та комунального секторів економіки реєструють офіційні електронні адреси в ЄСІТС в обов'язковому порядку.

Інші особи матимуть право зробити те саме в добровільному порядку.

Тим, хто зареєструє офіційні електронні адреси в системі, суд надсилатиме документи виключно в електронній формі на ці електронні адреси. Вони, в свою чергу, надсилають документи до суду через ЄСІТС з обов'язковим використанням електронного цифрового підпису (далі - ЕЦП).

Початок роботи «електронного суду»

1 грудня 2018 року в газеті «Голос України» та на офіційному вебпорталі «Судова влада України» Державна судова адміністрація України оголосила про створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

Відповідно до цього Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи

здійснюється поетапно.

5 жовтня 2021 року почали офіційно функціонувати три підсистеми (модулі) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи – «Електронний кабінет», «Електронний суд», підсистема відеоконференцзв'язку.

Відповідне оголошення надруковане у газеті «Голос України» №168 (7668) від 4 вересня 2021 року на 15 сторінці та на веб-порталі Судова влада України.

Реєстрація в підсистемі «Електронний суд»

Реєстрація користувача в електронному кабінеті можлива за наявності ключа з кваліфікованим електронним підписом (КЕП).

Для реєстрації можуть бути використані ключі, видані акредитованими центрами Кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг.

Потрапити до електронного кабінету можна за посиланням <https://id.court.gov.ua/> або перейти до розділу «Офіційна електронна адреса» на офіційному веб-порталі «Судова влада України».

Після обрання файлу ключа та введення паролю натиснути «Продовжити». Після вказаних дій користувачу стане доступна сторінка підтвердження реєстраційних даних користувача.

Відомості щодо прізвища/ім'я/по батькові та РНОКПП заповнюються автоматично (зчитуються з ключа).

Користувачем зазначаються наступні дані:

- дата народження;
- номер контактного телефону;
- електронна адреса.

Також користувач встановлює відмітку на згоду з умовами реєстрації.

Після введення номеру контактного телефону та електронної адреси, система запропонує отримати коди підтвердження.

Після їх введення та натискання кнопки «Підтвердити» користувач потрапить до свого «Електронного кабінету».

Для завершення реєстрації потрібно проставити відмітку в полі «Я погоджуюсь...» та натиснути «Підтвердити».

Після здійснення всіх описаних дій користувач перейде до електронного кабінету.

З інструкціями та рекомендаціями з приводу реєстрації в ЄСІТС можна ознайомитися за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=bD83fM28x3I>.

Переваги використання «Електронного суду»

За допомогою сервісу Електронного суду учасники судового процесу можуть подавати до суду процесуальні документи (позовні заяви, клопотання тощо) в електронному форматі.

Після успішної відправки позовної заяви чи інших документів учасник судового процесу може відслідковувати рух та стан розгляду свого документа в суді. Інформація про доставку документа, його реєстрацію та інші відомості надсилаються до електронного кабінету автора в автоматичному режимі.

Також, учасник судового процесу за допомогою сервісу Електронного суду може сплатити судовий збір та інші платежі у режимі онлайн, сформулювати та надати електронне доручення іншій особі, та додатково отримувати:

веб-посилання на тексти всіх сформованих судом процесуальних документів по справі, в якій учасник процесу приймає участь: судові рішення, судові повістки, виклики тощо;

інформацію про отримані та зареєстровані вхідні документи по справі разом з документами в електронному форматі;

інформацію про отримані документи по справі від інших учасників разом з документами в електронному форматі;

електронні документи, що спричинили зміну стану розгляду справи, протоколи автоматизованого розподілу, тощо.

Корисні посилання

Порядок отримання кваліфікованого електронного підпису

Порядок сплати судового збору

Офіційний вебсайт Державної судової адміністрації

Стан розгляду судових справ

Єдиний державний реєстр судових рішень

Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте розвиток інформаційних технологій та концепцію інформатизації на Україні.
2. Що таке інформаційна система?
3. За якими ознаками класифікують комп'ютерні інформаційні системи.
4. Перелічіть концепції комп'ютерних інформаційних систем підприємства в розвинених країнах.
5. Що є основою організації інформаційного забезпечення?
6. Перелічіть та охарактеризуйте основні види інформації.
7. Перелічіть основні параметри інформації.
8. Що собою являє бізнес-модель майбутнього правових експертних систем.
9. Охарактеризуйте структуру законодавчого процесу в інформаційних системах законодавчих органах.
10. Охарактеризуйте структуру Енциклопедії українського законодавства.
11. Які бази даних охоплює підсистема "Законопроект"?
12. Охарактеризуйте бази даних правової інформації

13. Охарактеризуйте світову електронну мережу правових документів GLIN
14. Перелічіть основні результати впровадження комп'ютеризованої інформаційно-аналітичної системи законотворчої та право застосовної діяльності.
15. Концепція створення єдиної інформаційної системи органів юстиції.
16. Охарактеризуйте структуру єдиної державної паспортної системи в Україні.
17. Інформаційна безпека в структурі єдиної державної паспортної системи.
18. Як відбувається технічна реалізація структури єдиної державної паспортної системи.